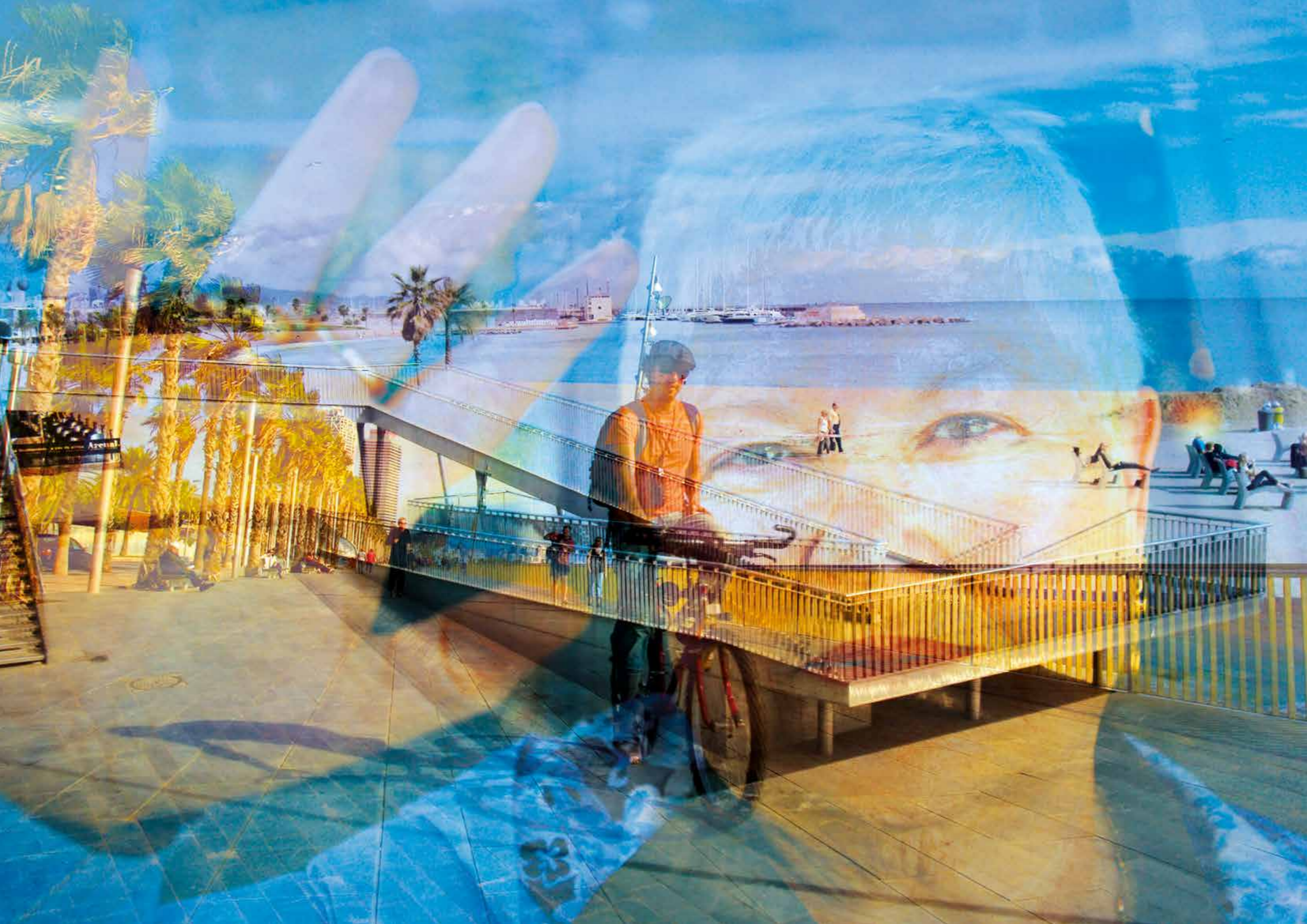

Projecte d'intervenció
integral del barri de
la Barceloneta
2008-2017

La Barceloneta, barri obert al mar i a les persones

El nostre estimat barri de la Barceloneta, un dels més carismàtics de la ciutat, estava necessitat d'una intervenció singularitzada per recuperar-lo per als seus veïns i veïnes.

A banda del desgast que hi ha hagut en certes infraestructures i serveis, és innegable que el barri s'ha vist immers en altres canvis (molt estretament lligats al turisme i a un ús intensiu de l'espai públic) que requerien una resposta en forma d'actuacions de millora molt necessitades.

Calia donar un nou impuls a la Barceloneta i, precisament per afrontar la situació de degradació d'aquest preuat veïnat costaner de la ciutat, el barri es va acollir al Projecte d'intervenció integral per a àrees urbanes necessitades d'una especial atenció, també conegut com a Llei de barris.

Aquesta memòria és una mostra dels canvis impulsats des de l'any 2008, que han representat 33 actuacions dutes a terme en matèria d'urbanisme, economia i benestar social, i que han significat una inversió de més de 16 milions d'euros.

Les tasques de caràcter urbanístic han tingut l'objectiu de millorar l'espai públic, modernitzar els serveis disponibles, potenciar l'eficiència energètica en l'enllumenat públic i ampliar les zones per a vianants. Un bon exemple de tot plegat ha estat l'actuació a les places del conjunt d'habitatges de la Maquinista, en què s'ha renovat el mobiliari urbà i l'arbrat i s'ha millorat el paviment. O la rehabilitació i incorporació de l'edifici de la Casa del Porró com a equipament per al barri.

Donada la seva condició de nucli antic, també s'han inclòs treballs de rehabilitació de les zones comunes de les finques del barri més afectades, respectant sempre el seu valor històric. En són exemples els carrers Sant Miquel i Pontevedra i el passeig Joan de Borbó. Es va concedir una sèrie d'ajuts al veïnat per dur a terme aquestes rehabilitacions.

Dins un àmbit més marcadament social, cal destacar els programes i jornades destinats a abordar qüestions que afecten el dia a dia del veïnat, com ara l'actuació "Activa't – IEM Espai de Mar", per promoure l'activitat física en les persones grans; o el programa "Parlem-ne; no et tallis", per informar els joves sobre una bona salut sexual.

Vull remarcar que la Barceloneta ha viscut un procés de transformació urbanística en paral·lel al desplegament de la Llei de barris, gràcies també a importants inversions complementàries, com la rehabilitació de la Fàbrica del Sol o la construcció de l'Escola Mediterrània.

Tanmateix, l'aspecte més destacable és que en les diferents actuacions s'ha comptat amb la participació dels veïns i les veïnes del barri. Elles i ells han estat protagonistes imprescindibles de la transformació, com ara amb la creació del programa "Hola Barceloneta!" per a l'ús respectuós de l'espai i el foment de la convivència.

Sí, aquesta és la clau de l'èxit en la transformació i millora dels barris: la inestimable col·laboració de tothom des del compromís social en la millora del benestar, prioritzant tot allò que contribueixi al bé comú.

Amb la Llei de barris i amb altres eines que s'han generat aquests anys, cal seguir incidint en aquesta línia de millorar la qualitat de vida de la Barceloneta.

La Barceloneta té un passat carregat de lluites de tants i tantes en la construcció del barri. Aquest llegat ens ha d'impulsar a continuar treballant per generar canvis i noves oportunitats. Encara tenim molta feina a fer. Per això són tan importants mesures com la regulació de l'habitatge d'ús turístic, malauradament molt present a la Barceloneta, que hem impulsat des de l'Ajuntament i que ha aconseguit tancar pisos que operen de forma il·legal i recuperar-los per a la gent del barri.

Volem un barri per viure-hi que no produeixi dinàmiques especulatives que expulsin els veïns i veïnes i els petits comerciants. Una Barceloneta viva, amb l'ànima de la seva gent.

Ada Colau Ballano
L'Alcalde de Barcelona

Projecte d'intervenció integral del barri de la Barceloneta

Enguany ha fet 16 anys que va néixer la Llei 2/2004, de 4 de juny, de millora de barris, àrees urbanes i viles que requereixen una atenció especial. Mitjançant la rehabilitació integral dels barris i les àrees urbanes degradades, la Llei vol frenar la degradació de l'entorn urbà que estigmatitza els residents, corregir les desigualtats, millorar la cohesió social i enfortir la convivència.

Per assolir aquests reptes la Llei va adoptar, amb resultats òptims, un mètode de treball innovador basat en la col·laboració administrativa, la cooperació entre especialitats, la coordinació entre àrees de gestió municipal i l'adquisició compartida de decisions, entre d'altres. Aquesta manera holística d'afrontar la resolució dels problemes urbans, entenent-los com un tot que supera la suma de les parts, ha demostrat que la capacitat de concertar i acordar actuacions entre administracions obté millors resultats i és essencial per a assolir l'excel·lència en el projecte.

Les actuacions que s'han dut a terme al barri de la Barceloneta de Barcelona són un clar exemple d'intervenció integral i de participació, amb accions destinades a millorar les condicions de vida de les persones. El projecte ha incidit especialment en la rehabilitació i la millora de l'accessibilitat dels habitatges, amb una inversió que ha suposat el 30% del pressupost del projecte. Igualment, s'han dedicat molts esforços econòmics a la remodelació de l'espai públic (el parc de la Barceloneta, la plaça de la Maquinista o la plaça del Llagut), així com a la urbanització dels carrers, per afavorir-ne l'ús a vianants i ciclistes i pacificar el trànsit. Els equipaments del barri s'han adequat (el Centre Cívic Barceloneta, l'Espai de Mar, la pista poliesportiva de la Maquinista) i s'ha millorat l'accessibilitat al conjunt d'equipaments i també al passeig Marítim.

La sostenibilitat mediambiental ha estat igualment molt present a l'hora de concebre els projectes. Això s'ha materialitzat en accions com el Programa de millora ambiental del barri, el punt verd al parc de la Barceloneta i la Fàbrica del Sol. Programes de caràcter socioeconòmic, com la mediació comunitària als edificis i al medi obert, així com el programa de dinamització comercial, han rebut una atenció especial. D'igual manera s'ha treballat el Pla de participació ciutadana, que ha coordinat de manera eficaç la implicació de la ciutadania i del teixit social i associatiu de la Barceloneta en el Pla de barris.

Al llarg de deu anys el Projecte d'intervenció integral del barri de la Barceloneta ha permès intervenir en un barri emblemàtic de la ciutat i millorar la qualitat de vida de les persones. Per això, és just felicitar totes les persones que hi han treballat pels objectius assolits i també per la seva implicació. Però la feina no s'acaba, ara cal seguir lluitant, recuperar la il·lusió i tornar a engrescar veïns i veïnes per seguir treballant amb la mateixa dedicació. Només amb l'esforç de tots aconseguirem millorar encara més la qualitat de vida i el sentiment de pertinença al barri.

Damià Calvet i Valera
Conseller de Territori i Sostenibilitat

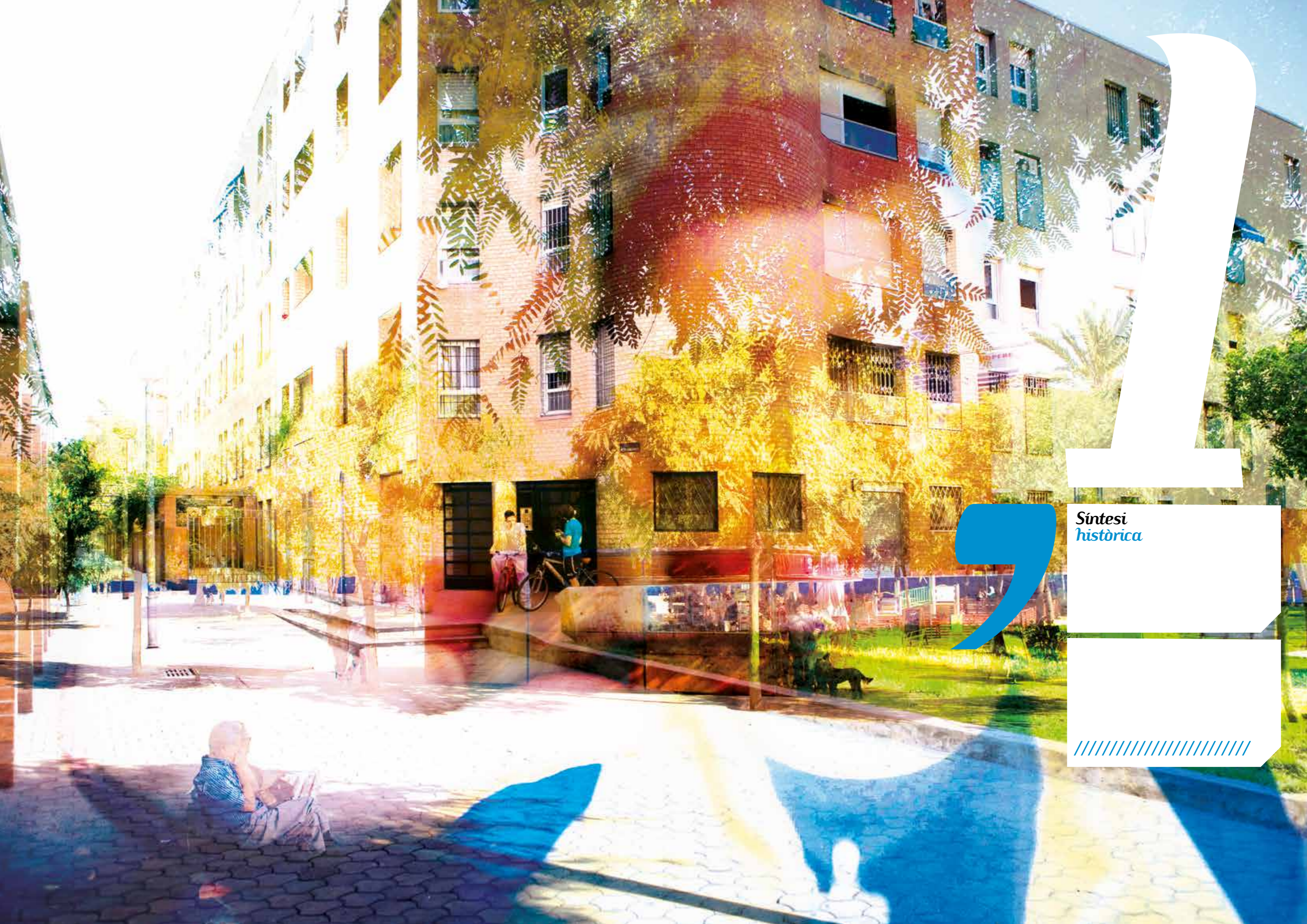

”

- 1,** Síntesi històrica.....8
 - 2,** Projecte d'intervenció integral del barri de la Barceloneta.....12
 - 3,** Actuacions executades.....16
 - 3.1,** Projectes urbanístics i d'equipaments.....18
 - 3.2,** Rehabilitació d'edificis privats.....26
 - 3.3,** Programes socials.....32
 - 4,** Programes complementaris.....38
 - 4.1,** Treball als barris.....40
 - 4.2,** Salut als barris.....43
 - 5,** Comitè d'Avaluació i Seguiment
Membres del Comitè d'Avaluació i Seguiment
del Pla de Barris de la Barceloneta.....46
 - 6,** Pressupost.....50
 - 7,** Inversions complementàries.....56
 - 8,** Conclusions.....60
- Annex 1**
Informe de valoració sobre
el Programa de rehabilitació
del Pla de barris de la Barceloneta.....66
- Plànol d'actuacions.....80**

í

*Síntesi
històrica*

1

Síntesi històrica

El barri de la Barceloneta es troba en el Districte de Ciutat Vella. De forma triangular, el barri limita amb el mar, el moll d'Espanya del Port Vell, l'estació de França i el barri de la Ribera. Aquesta ubicació permet que la ciutat de Barcelona gaudeixi de platges, dins de la mateixa ciutat, junt amb les de la Vila Olímpica.

La seva història es remunta als inicis del segle xv sobre els terrenys guanyats al mar, on es va construir l'espigó del port i es generà una sedimentació lenta de terres i sorres procedents del Besòs i del litoral.

El 1718 i dins del projecte del capità general marquès de Castel-Rodrigo, es creà el "barrio de la Playa" per ubicar els veïns que havien perdut les seves cases degut a la construcció de la Ciutadella a la Ribera. Un projecte nou i definitiu es va crear l'any 1749 per tal de fer front a l'escassetat d'habitatge a la Barcelona emmurallada i organitzar les construccions de l'Arenal. Amb la urbanització de 15 carrers amb cases de planta baixa i un pis, seguint l'orientació nord-sud a resguard del vent de llevant i lluitant contra la insalubritat característica de la zona, es va crear un dels millors exemples de l'urbanisme barroc peninsular.

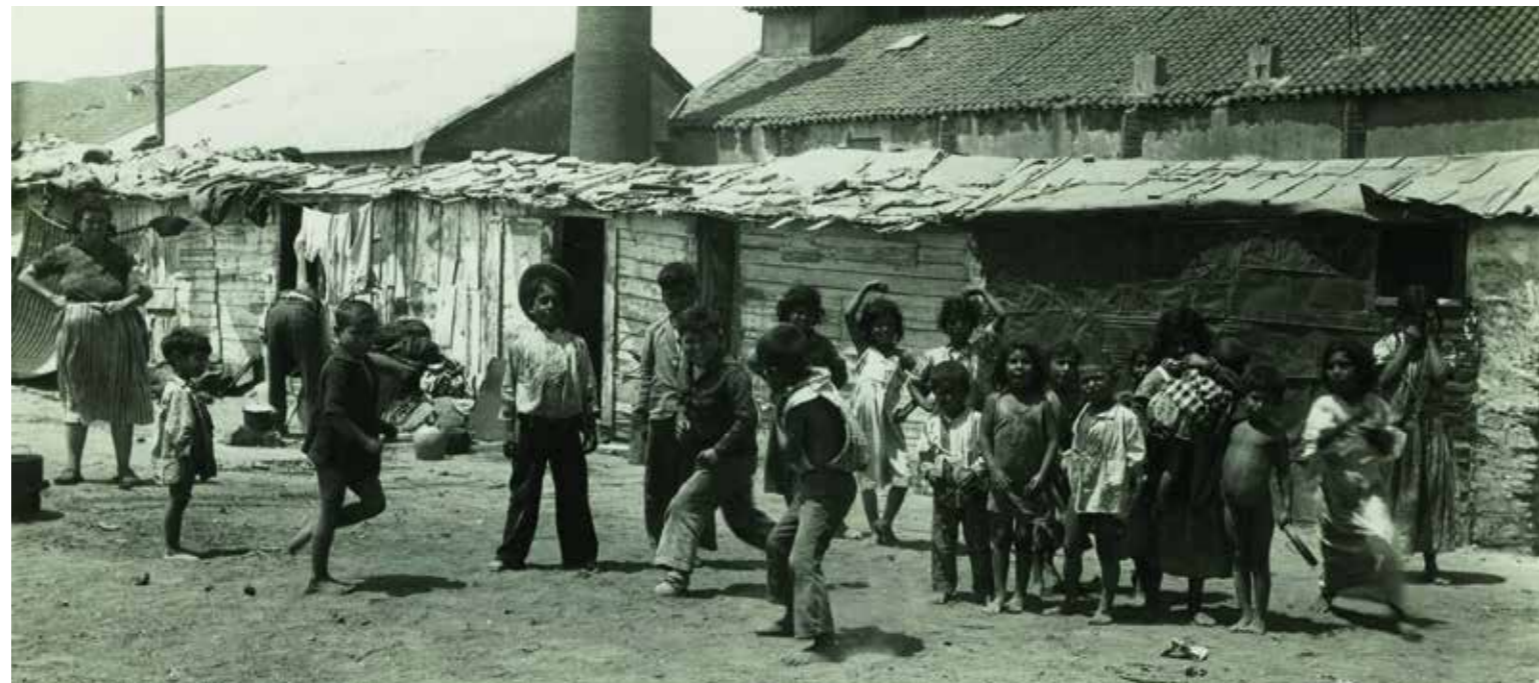
A mitjans del segle XIX la Barceloneta esdevé un important centre metal·lúrgic degut a la seva proximitat al port i a l'estació del ferrocarril de Mataró, ubicada sota el Portal del Mar. Aquest procés d'especialització industrial es completa a la segona meitat del segle XIX amb l'assentament d'importants metal·lúrgies, a les quals s'hi afegeixen, a les acaballes del segle, el gas i les construccions navals. Ja entrats al segle XX, els petits tallers de fusteria, artesanía, talleres de confecció, etc. van substituir les gran naus industrials.

Les dues línies de tramvia que connectaven amb el centre de la ciutat van convertir la Barceloneta en el balneari de Barcelona. Fet que es va acabar de consumir amb la remodelació de les platges i la creació de la Vila Olímpica per als Jocs Olímpics del 1992.

Des de llavors, el barri s'ha anat transformant, com la resta de la ciutat, i ha anat assumint el seu atractiu com a barri costaner que atreu a milions de visitants cada any.

Tot i la seva modernització, el nucli del barri ha conservat la seva essència de barri mariner, on tots els veïns es coneixen i on, tot i trobar-nos al centre de Barcelona, tenim la sensació d'estar a un poble de pescadors. La Barceloneta reivindica la seva voluntat de continuar sent barri, el seu paper de barri tradicional, però no renuncia a les noves oportunitats de creixement que la ciutat li pot brindar.

Així doncs, avui ens trobem amb un barri on els comerços tradicionals han donat pas a restaurants i pubs i han fet del turisme la seva principal activitat. Tot i així, la Barceloneta no ha perdut el seu caràcter.

*Projecte
d'intervenció integral
del barri de
la Barceloneta*

2

Projecte d'intervenció integral del barri de la Barceloneta

L'Ajuntament de Barcelona va presentar a la Generalitat de Catalunya una proposta amb l'objectiu que el barri de la Barceloneta s'acollís a les subvencions atorgades per la Llei de barris, àrees urbanes i viles que requereixen una atenció especial. D'aquesta manera, aquest barri va ser escollit a la convocatòria de 2008 com a beneficiari dels ajuts econòmics d'aquesta llei.

L'import total aprovat del projecte va ser de 16.106.746 €, dels quals el 50% ha estat subvencionat per la Generalitat de Catalunya fins a un import de 8.053.373 €. L'altre 50% ha estat aportat per l'Ajuntament de Barcelona, impulsor i executor d'aquest projecte, que ha tingut com a objectiu principal afavorir les condicions de vida del barri, millorant integralment els eixos cívics i els espais públics, subvencionant la rehabilitació d'espais comuns dels edificis, acondicionant equipaments, millorant l'accessibilitat i impulsant la cohesió social i les relacions al barri.

Els projectes han de tractar de manera integral la problemàtica del barri, intervenint simultàniament en tots els aspectes que l'afecten. Els projectes d'intervenció integral subvencionats abracen un conjunt d'actuacions diverses i heterogènies, aplicades amb caràcter transversal, d'acord amb vuit camps d'actuació en els quals la Llei requereix intervenir:

1. MILLORA DE L'ESPAI PÚBLIC I DOTACIÓ D'ESPACIS VERDS

- 1.1 Parc de la Barceloneta, plaça de la Maquinista, plaça del Llagut
- 1.2 Urbanització carrers transversals
- 1.3 Carrers amb prioritat invertida
- 1.4 Remodelació plaça Hilari Salvadó

2. REHABILITACIÓ I EQUIPAMENT DELS ELEMENTS COL·LECTIUS DELS EDIFICIS

- 2.1 Rehabilitació i equipaments dels elements col·lectius dels edificis
- 2.2 Rehabilitació d'elements comuns d'edificis de valor històric i artístic

3. PROVISIÓ D'EQUIPAMENTS D'ÚS COL·LECTIU

- 3.1 Adequació i millores al Centre Cívic Barceloneta
- 3.2 Reordenació dels baixos del passeig Marítim (Espai de Mar)
- 3.3 Fons per a l'adquisició i millora de sostre per a ús social i equipaments
- 3.4 Recuperació de locals en plantes baixes en ús per estacions transformadores
- 3.5 Adequació dels baixos de la cooperativa Fraternitat
- 3.6 Equipament d'ús temporal (Oficina Tècnica)
- 3.7 Coberta lleugera pistes de la Maquinista

4. INCORPORACIÓ DE LES TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ EN ELS EDIFICIS

- 4.1 Dotació tecnològica Oficina Tècnica
- 4.2 Subministrament i posada en servei xarxa de comunicacions wifi

5. FOMENT DE LA SOSTENIBILITAT DEL DESENVOLUPAMENT URBÀ

- 5.1 Programa de millora ambiental
- 5.2 Instal·lació de plaques solars als equipaments municipals/dipòsit aigües grises
- 5.3 Punt verd al parc de la Barceloneta
- 5.4 Fàbrica del Sol

6. EQUITAT DE GÈNERE EN L'ÚS DE L'ESPAI URBÀ I ELS EQUIPAMENTS

- 6.1 Programa de dinamització de grups de treball de dones
- 6.2 Centre d'informació i recursos per a dones

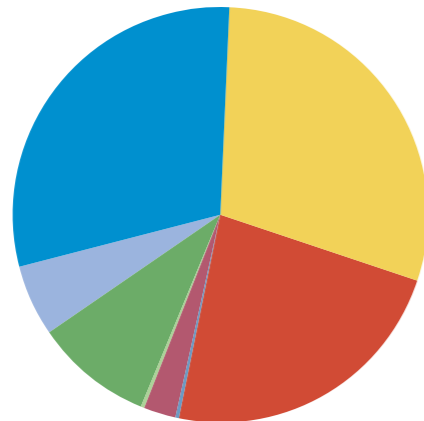
7. PROGRAMES QUE COMPOR TIN UNA MILLORA SOCIAL, URBANÍSTICA I ECONÒMICA

- 7.1 Pla de participació ciutadana
- 7.2 Oficina Tècnica Barceloneta
- 7.3 Mediació comunitària als edificis
- 7.4 Programa de cultura popular
- 7.5 Dinamització del lleure de l'espai obert
- 7.6 Centre obert i casal d'infants
- 7.7 Casal d'adolescents i joves de la Barceloneta
- 7.8 Programa per a la gent gran
- 7.9 Programa per a la dinamització comercial
- 7.10 Programa de millora de la salut de la població en risc

8. ACCESSIBILITAT I SUPRESSIÓ DE LES BARRERES ARQUITECTÒNIQUES

- 8.1 Rampa del passeig Marítim (Platja de la Barceloneta)
- 8.2 Millora de l'accessibilitat del conjunt d'equipaments vora el passeig Marítim

- Espai públic
- Rehabilitació
- Equipaments
- Noves tecnologies
- Sostenibilitat
- Equitat de gènere
- Programes socials
- Accessibilitat

Espai públic	4.797.560,26 €	29,79%
Rehabilitació	4.758.442,79 €	29,54%
Equipaments	3.712.584,86 €	23,05%
Noves tecnologies	47.795,74 €	0,30%
Sostenibilitat	382.002,03 €	2,37%
Equitat de gènere	61.473,34 €	0,38%
Programes socials	1.459.775,79 €	9,06%
Accessibilitat	887.111,19 €	5,51%
	16.106.746 €	100%

3

Actuacions
executades

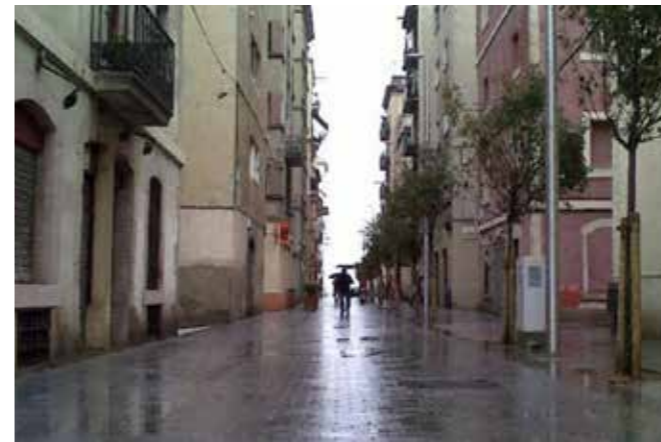

3

Actuacions executades

Parc de la Barceloneta

Carrer del Judici

Carrer de la Maquinista

Per tal de garantir la transversalitat i integritat del Projecte d'intervenció integral, aquest s'estructura en els vuit camps d'actuació anteriorment esmentats. A continuació, però, les actuacions s'han agrupat en tres grans grups per tal facilitar-ne la comprensió:

- 3.1 Projectes urbanístics i d'equipaments
- 3.2 Rehabilitació d'edificis privats
- 3.3 Programes socials

3.1. Projectes urbanístics i d'equipaments

Els projectes d'àmbit urbanístic i de millora dels equipaments s'han desenvolupat amb l'objectiu de millorar l'espai públic al barri i adequar i modernitzar la qualitat d'urbanització i dels serveis. A més, s'ha volgut assolir l'eficiència energètica desitjable en l'enllumenat públic, per tal de disminuir la contaminació lumínica i potenciar el baix consum.

1. MILLORES: PARC DE LA BARCELONETA, PLAÇA DE LA MAQUINISTA, PLAÇA DEL LLAGUT

Les tres places del conjunt d'habitatges de la Maquinista van ser millorades per tal d'optimitzar-ne l'ús ciutadà. La plaça central, la de Pompeu Gener, es va potenciar com a espai d'estada i no només de pas. S'hi va incorporar un paviment dur que integra la vegetació i l'arbrat, es va renovar el mobiliari urbà i va millorar-se l'enllumenat i el drenatge. A les dues places laterals, les d'Antoni Genescà i de la Maquinista, es van dur a terme millores del paviment, de l'arbrat, del mobiliari i de l'enllumenat per fer-les més agradables a l'ús quotidià.

Termini d'execució: 2010-2017
Pressupost justificat: 1.585.920,73 €

Plaça de la Maquinista

Plaça del Llagut

Plaça de Pompeu Gener

Plaça d'Antoni Genescà

2. URBANITZACIÓ DE CARRERS TRANSVERSALS

Es van reurbanitzar alguns carrers transversals estructuradors de la trama històrica de la Barceloneta, d'acord amb l'anàlisi urbanística de l'Estudi de Mobilitat. S'hi van prioritzar els vianants per davant dels vehicles i la vinculació de la xarxa viària bàsica amb els aparcaments dissuasius. La seguretat viària es va millorar amb la construcció de la plataforma única, es va restringir l'accés als vehicles i es va donar preferència al vianant. L'actuació va incidir directament en la pacificació del trànsit en eixos clau de connexió a l'interior del barri.

L'actuació es va desenvolupar des del carrer del Judici, on es van dur a terme obres d'urbanització amb quatre eixos de treball fonamentals: (1) la reordenació del carrer i la seva pavimentació a un únic nivell, (2) la renovació de l'enllumenat, (3) la millora del clavegueram, i (4) la col·locació d'arbres i mobiliari urbà.

Termini d'execució: 2009-2011, 2013, i 2017
Pressupost justificat: 534.114,74 €

Carrer d'Almirall Cervera

3. CARRERS AMB PRIORITAT INVERTIDA

D'acord amb l'anàlisi urbanística de l'Estudi de Mobilitat, es van reurbanitzar alguns carrers transversals estructuradors de la trama històrica de la Barceloneta. S'hi van prioritzar els vianants per davant dels vehicles i es va vincular la xarxa viària bàsica amb els aparcaments dissuasius. La seguretat viària es va millorar mitjançant la conversió en una zona de velocitat reduïda. L'actuació va incidir directament en la pacificació del trànsit en eixos clau de connexió a l'interior del barri.

Termini d'execució: 2010-2017
Pressupost justificat: 2.666.182,86 €

Carrer de Sant Carles

Plaça Hilari Salvadó

Centre Cívic Barceloneta

Seu de l'Espai de Mar

Casa del Porró

4. REMODELACIÓ PLAÇA HILARI SALVADÓ

Va aconseguir-se un espai públic més accessible amb relació al passeig Marítim. Arran de la remodelació, la nova plaça està oberta i té vistes a l'entorn, només tancada parcialment pels edificis nous que l'envolten a conseqüència de la construcció del conjunt escolar Mediterrània. La plaça compta amb tres espais diferenciats: un espai dinàmic o polivalent, un espai de joc o activitat permanent i un espai lent o "saleta d'estar". Així, amb la remodelació, la plaça ha quedat directament relacionada amb les activitats de trobada, esbarjo i la derivada del conjunt escolar.

Termini d'execució: **2017**
Pressupost justificat: **11.341,93 €**

5. ADEQUACIÓ I MILLORES AL CENTRE CÍVIC BARCELONETA

Des de la seva construcció el 1993, el Centre Cívic de la Barceloneta havia experimentat un augment d'activitats i d'usuaris que aconsellaven una adequació per resoldre disfuncions, especialment a la planta baixa, que van dur-se a terme en el marc del Pla de barris.

Les adequacions van consistir en la realització d'una nova recepció i en la millora de les condicions de diverses sales i dependències, que es van adaptar als usos de l'equipament. També es van realitzar millores a l'exterior de l'edifici per adequar el centre a les normatives d'accessibilitat que no existien en el moment de la construcció de l'edifici, com per exemple canviar el paviment de la rampa d'accés, afegir una barana de protecció i rebaixar l'altura dels graons. Una modificació substancial de l'edifici va ser la substitució d'una de les parets de ciment de la façana principal per una vidriera, per tal de permetre que hi entrés més llum natural.

Termini d'execució: **2009-2010**
Pressupost justificat: **344.938,43 €**

6. REORDENACIÓ DELS BAIXOS DEL PASSEIG MARÍTIM (ESPAI DE MAR)

Es va adequar el local número 5 dels porxos del passeig Marítim com a seu de l'Espai de Mar. El local remodelat té una superfície de 697,7 m² i s'estén al llarg de 21 pòrtics del nivell inferior del passeig.

L'Espai de Mar és un centre de serveis per als usuaris de les platges de Barcelona i un espai d'activitats relacionades amb el mar i la platja, amb una oferta específica adreçada i adaptada a persones amb discapacitat. Per aquest motiu, l'equipament va ubicar-se molt a prop de la rampa adaptada instal·lada igualment a partir d'una altra actuació del Pla de barris de la Barceloneta. La rampa millora l'accessibilitat entre el passeig i la platja, i facilita a les persones amb mobilitat reduïda l'accés al nivell inferior del passeig.

Termini d'execució: **2008-2009**
Pressupost justificat: **864.222,70 €**

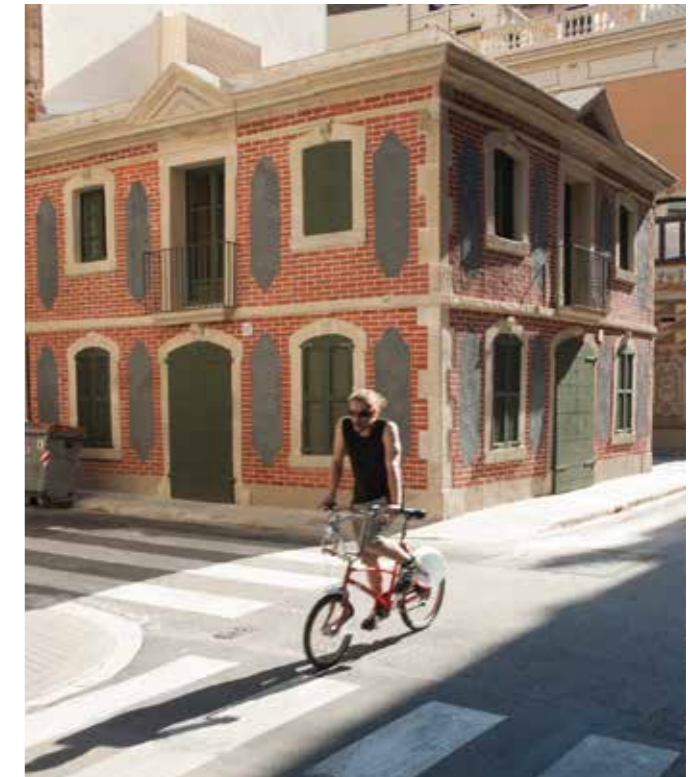

7. FONS PER A L'ADQUISICIÓ I MILLORA DE SOSTRE PER A ÚS SOCIAL I EQUIPAMENTS

L'any 2009 va passar a titularitat pública, mitjançant una permuta de finques entre l'Ajuntament de Barcelona i la societat Inmuebles e Inversiones Gumont, la finca coneguda com a Casa del Porró, un dels edificis originaris de la Barceloneta, situat al carrer Sant Carles 6, que va rehabilitar-se com a nou equipament per al barri.

En aquest equipament es realitzen activitats de caràcter artístic, cultural, històric o amb contingut pedagògic i formatiu, amb temàtica vinculada a la Barceloneta. El model de gestió d'aquest equipament és ciutadà.

Termini d'execució: **2010-2012**
Pressupost justificat: **578.158,37 €**

Cooperativa Fraternitat

Oficina Tècnica

Pista conjunta escolar de la Maquinista

8. ADEQUACIÓ DELS BAIXOS DE LA COOPERATIVA FRATERNITAT

L'actuació duta a terme a través del Pla de barris va fer possible completar el procés de recuperació de l'antic edifici de la cooperativa la Fraternitat com a biblioteca pública de la Barceloneta.

L'última rehabilitació del 2001 no va incidir en la totalitat de la planta baixa, pendent encara llavors d'un procés d'expropiació que, un cop completat, va permetre l'adequació del nivell inferior com a espai que acull els expositors i la sala de lectura de diaris i revistes, així com el fons audiovisual de la biblioteca, amb música i cinema en diversos suports.

També es van millorar la zona de recepció i les condicions d'accessibilitat a l'edifici.

Termini d'execució: **2008-2009**
Pressupost justificat: **133.604,55 €**

9. EQUIPAMENT D'ÚS TEMPORAL (OFICINA TÈCNICA)

El solar situat al número 36 del carrer Balboa i del número 43 del carrer Ginebra va albergar l'Oficina Tècnica del Pla de Barris de la Barceloneta, l'equipament des del qual es va coordinar, gestionar i dinamitzar el desenvolupament de totes les actuacions que van conformar el projecte d'intervenció integral.

L'edifici és un model de construcció sostenible dissenyat per a ús temporal i basat en sistemes lleugers de prefabricació de fusta i una coberta plana enjardinada. L'interior és un espai flexible inspirat en la cambra de casa tradicional de la Barceloneta. Sobre una superfície equivalent a l'agregació de quatre quarts, es forma aquesta casa polivalent, que admet diferents distribucions interiors.

L'oficina va entrar en servei el 22 de setembre de 2009 i, un cop acabats els treballs d'adequació dels entorns, el 25 de novembre es va celebrar la festa d'inauguració amb els veïns i veïnes.

Termini d'execució: **2009-2010**
Pressupost justificat: **594.292,05 €**

10. COBERTA LLEUGERA PISTES DE LA MAQUINISTA

L'actuació duta a terme a l'exterior del conjunt escolar de la Maquinista va tenir dos grans eixos de millora de l'equipament. Per una banda, va cobrir-se la pista poliesportiva situada més al nord i alhora ampliar-se per tal d'adequar-la a la pràctica normativa de diversos esports de sala. El sostre que es va instal·lar a la pista és una coberta de pòrtics de fusta laminada que se sustenta sobre pilars i sense tancaments laterals. L'altre eix d'actuació va ser la millora dels accessos tant als centres educatius com a la pista coberta. L'entrada als dos instituts (IES Narcís Monturiol, IES Salvat Papasseit) va convertir-se en un espai obert amb un ample passadís central que connecta l'interior del recinte i l'espai públic de l'entorn.

La nova pista coberta es va inaugurar el 21 d'abril del 2012 amb una jornada esportiva que va reunir dos centenars de nens i nenes que fan esport en escoles i clubs de Ciutat Vella.

Termini d'execució: **2010-2013**
Pressupost justificat: **1.197.341,76 €**

11. DOTACIÓ TECNOLÒGICA OFICINA TÈCNICA

La construcció de l'Oficina Tècnica del Pla de Barris va comportar la necessària dotació tecnològica per al seu bon funcionament i operativitat, una actuació complementària segregada de la principal, si bé igualment integrada en l'àmbit d'equipament comunitari.

Termini d'execució: **2009-2010**
Pressupost justificat: **47.795,74 €**

Dotació tecnològica Oficina Tècnica

Taller consum responsable: Recuina

Punt verd al parc de la Barceloneta

12. PROGRAMA DE MILLORA AMBIENTAL

Per assolir uns nivells òptims de qualitat ambiental, fomentar la cultura de la reutilització i el reciclatge i contribuir a la reducció de l'impacte mediambiental van realitzar-se diferents activitats destinades a la participació de particulars i entitats, tot fomentant la cohesió social del barri.

- Distribució d'obertures per als "consumidors d'oci", en el marc d'un programa que va formar part del Pla d'actuació d'estiu pel civisme i la convivència a la Barceloneta. S'entenen com a millora ambiental les conductes cíviqes a l'espai públic.
- En el marc de la inauguració de la Fàbrica del Sol es van dur a terme una sèrie de tallers ambientals: materials reciclats, qualitat ambiental, cultura i estalvi d'aigua, energies renovables.
- Instal·lació d'una exposició fotogràfica a la Fàbrica del Sol del taller per a l'elaboració de motius nadalencs amb materials reciclats, realitzat al Casal Infantil de la Barceloneta, en què van participar-hi nens i nenes d'entre deu i dotze anys.
- Campanya d'informació adreçada als veïns i veïnes del barri de la Barceloneta per implantar el nou servei de recollida de matèria orgànica i reforçar la recollida selectiva. Durant quaranta dies set informadors ambientals van repartir informació porta a porta a tots els habitatges de la zona, realitzant una mitjana de 15 entrevistes diàries plenament satisfactòries, visitant entre 20 i 30 habitatges cada dia. També hi va estar present un informador comercial donant informació a tots els comerços de la zona en funció dels residus que generen.
- Taller "Recuina, cuina de sempre, consum responsable", realitzat els dies 21 d'abril i 6 de maig de 2010, destinat a fomentar el consum responsable a la cuina i aprendre a separar de manera correcta els residus que es generen, especialment la matèria orgànica.
- Obra de teatre *I tu què saps?*, en el marc de la Jornada de debat sobre el parc de la Barceloneta, amb l'objectiu de conscienciar sobre la tinença responsable d'animals domèstics.

Termini d'execució: **2009-2014**
Pressupost justificat: **77.237,47 €**

13. PUNT VERD AL PARC DE LA BARCELONETA

Va instal·lar-se un Punt Verd al Parc de la Barceloneta. Aquest Punt Verd s'ubica al costat de la Fàbrica del Sol, conformant un petit nucli de serveis dedicats al medi ambient i la sostenibilitat en un entorn urbà i natural. Els Punts Verds de barri són un equipament municipal més i ubicant-los de forma integrada en el nucli urbà es facilita que la ciutadania en pugui fer ús de forma natural i integrada en les dinàmiques de la vida quotidiana.

Amb el de la Barceloneta, la ciutat estrenà un nou model de Punt Verd de barri, més funcional i dotat d'una aula ambiental com a novetat més destacada.

Termini d'execució: **2011, 2013**
Pressupost justificat: **294.764,56 €**

Energia solar

Reciclatge

Fàbrica del Sol

14. FÀBRICA DEL SOL

En el marc del Pla de barris es va finalitzar la rehabilitació de la Fàbrica del Sol, conservant l'edifici i adequant-lo per al nou ús com a centre municipal dedicat a l'educació i la divulgació mediambiental i a la recerca de models de sostenibilitat.

L'equipament està ubicat a la finca històrica que antigament albergava les oficines de la fàbrica Catalana de Gas, al número 1 del passeig Salvat-Papasseit.

A més de respectar l'estructura i els elements singulars de l'edifici original, projectat per Josep Domènech Estapà el 1907, l'actuació va seguir criteris bàsics de construcció sostenible.

La Fàbrica del Sol funciona com un organisme viu retroalimentat a partir de les energies renovables i l'aprofitament dels cicles naturals; destaquen especialment les plaques fotovoltaïques instal·lades a la teulada i en una de les façanes de l'edifici.

L'equipament fa una funció divulgativa a partir de l'exposició permanent que acull i de les activitats, tallers i exposicions temporals que programa.

La Fàbrica del Sol va ser inaugurada amb una jornada festiva el 9 d'octubre del 2009.

Termini d'execució: **2009**
Pressupost justificat: **10.000 €**

Fàbrica del Sol

15. RAMPA DEL PASSEIG MARÍTIM (PLATJA BARCELONETA)

Fruit d'aquesta actuació es va instal·lar una rampa adaptada al passeig Marítim, davant de l'espigó del Gas, amb l'objectiu de millorar l'accés a la platja i, alhora, facilitar-lo a les persones amb mobilitat reduïda. La rampa també contribueix a evitar les aglomeracions en moments de màxima afluència.

La rampa és de planxa d'acer inoxidable i consta de tres trams, dos d'ells oposats i amb un replà de descans, i un tercer que l'enllaça amb la superfície del passeig. La longitud total dels tres trams és de 44 m, mentre que l'amplada és de dos metres i el grau del pendent, del 8%.

La rampa es va construir allà ja que una altra actuació del Pla de barris va permetre adequar un local dels porxos del nivell inferior del passeig Marítim per a l'Espai de Mar, un espai d'activitats físiques relacionades amb el mar i la platja que ofereix serveis específics dirigits i adaptats per a persones amb discapacitats o mobilitat reduïda.

Termini d'execució: **2008-2009**
Pressupost justificat: **316.495,45 €**

Rampa del passeig Marítim

Carrer de Pizarro

16. MILLORA DE L'ACCESSIBILITAT DEL CONJUNT D'EQUIPAMENTS VORA EL PASSEIG MARÍTIM

Des que va ser urbanitzat el passeig Marítim, un dels objectius de la Barceloneta havia estat millorar la relació entre els carrers del barri i el mar, per recuperar en la mesura del possible la continuïtat que l'entramat urbà i la platja que tenien abans de la construcció del passeig.

El Pla de barris es va fixar l'objectiu de millorar la connexió en els dos punts on el desnivell entre el barri i el passeig és més accentuat: el carrer Andrea Dòria i la plaça Brugada.

El carrer Andrea Dòria es va remodelar i convertir en plataforma única per prioritzar l'espai per als vianants i reduir tant la presència com la velocitat dels vehicles. L'actuació va comportar la reducció del desnivell del pendent, fent més sostinguda la connectivitat entre el carrer i el passeig Marítim.

A la plaça Brugada es va instal·lar una rampa al voltant de la font de Carmen Amaya, que ha estat restaurada i netejada. En dos trams en sentit oposat, la rampa salva el desnivell de tres metres que abans obligava a pujar o baixar les escales situades a banda i banda de la font.

La doble intervenció va permetre millorar l'accessibilitat des del passeig Marítim al conjunt d'equipaments concentrats en aquesta zona.

Termini d'execució: **2010-2012**
Pressupost justificat: **570.615,74 €**

Plaça de la Brugada

3.2. Rehabilitació d'edificis privats

L'àrea de la Barceloneta, per les seves característiques, es troba a la tipologia determinada per la Llei 2/2004 com a àrea vella o nucli antic. Es tracta d'un barri amb una presència d'unitats d'habitatge en condicions mínimes d'habitabilitat i presenta una problemàtica social i un procés de regressió urbanística, amb presència de déficits urbans i ambientals, problemes econòmics i de desenvolupament local, que configuren una problemàtica que va justificar, per les seves característiques, una actuació de caràcter integral en el marc de la subvenció de la Llei de barris.

El Programa de rehabilitació es va desenvolupar a través de tres actuacions que s'expliquen en els apartats següents:

- Rehabilitació dels equipaments comuns dels edificis
- Rehabilitació dels equipaments comuns dels edificis amb valor històric/artístic
- Mediació comunitària als edificis

L'objectiu d'aquest programa va ser actuar davant l'estat deficient del parc d'habitatges del barri, de tipologia molt densificada i amb importants problemes d'accessibilitat, ús i manteniment. Aquesta va ser una actuació urbanística i alhora social, ja que no pretenia incidir només en els aspectes estructurals de les finques, sinó també en la detecció de les necessitats socials de la gent que hi vivia.

Així, des del Pla de barris es donaren ajudes als veïns i veïnes que decidissin portar a terme obres de rehabilitació de les seves finques, sempre que fossin obres que actuessin sobre els elements comuns dels edificis; a més, es va dur a terme un procés de mediació prèvia amb el qual s'analitzava cada finca, habitatge per habitatge, per tal de poder actuar en aspectes que anessin més enllà de les obres de l'edifici.

Carrer de l'Atlàntida

Va ser un programa amb un fort compromís social que incidí de manera clara en la millora, la transformació i l'impuls del barri i en el benestar dels seus veïns i veïnes.

Les rehabilitacions es van efectuar en edificis dels carrers Magatzems, passeig Joan de Borbó, Grau i Torras, Sant Miquel, Giné i Partagàs, Pontevedra, passatge Carbonell, Comte de Santa Clara, Andrea Dòria, Maquinista, Pizarro, Vinaròs, Salamanca, Atlàntida, Marquès de la Quadra, Ginebra, Sant Carles, Balboa, Sal, Mar, Mestrança, Sant Elm, Marquès de la Mina, Mediterrània, Sevilla, Vila Joiosa, Meer, Almirall Churruca, Guitert, Pescadors i Mariners.

Els tipus d'obra realitzats van ser, segons l'edifici, l'estructura horitzontal i vertical, les façanes principals i posteriors, les cobertes, els patis de llums, les instal·lacions de llum, aigua i gas, els baixants, l'antena col·lectiva, actuacions d'estalvi energètic, l'ascensor i la supressió de barreres arquitectòniques i les escales.

En total s'han gestionat 57 expedients de rehabilitació (més 38 que han estat desestimats), que suposen un total de 4.877.633,03 € de pressupost protegible. Amb la campanya de rehabilitació s'han beneficiat un total de 650 habitatges i 27 locals.

- 1.238 veïns beneficiaris
- 643 ajudes atorgades, de les quals 64 van ser ajudes socials

Per obtenir més informació sobre aquestes actuacions, podeu consultar l'annex 1 "Informe de valoració sobre el Programa de rehabilitació del Pla de barris de la Barceloneta".

Passatge de Carbonell

17. REHABILITACIÓ DELS EQUIPAMENTS COMUNS DELS EDIFICIS

Una de les línies d'actuació més destacades del Pla de barris de la Barceloneta és el programa d'ajuts a la rehabilitació d'edificis privats. La possibilitat de millorar els elements comuns de la finca per millorar les seves condicions d'accessibilitat, salubritat, habitabilitat i seguretat estructural a través d'aquest programa va generar un gran interès per part dels veïns i veïnes de la Barceloneta.

Entenent el perfil social i econòmic dels veïns i el deteriorament general dels edificis, es va dissenyar un programa que va permetre una intervenció personalitzada i personal, amb la voluntat d'involucrar els propietaris i els veïns en la millora dels seus edificis, amb la voluntat de generar una cultura del manteniment, col·laborant així, per extensió, en la millora del barri i de les condicions de vida dels veïns.

Tot i que el programa va preveure subvencions per a diferents camps, es va analitzar cas per cas cada finca i cada sol·licitud per adequar els ajuts al tipus d'intervenció necessària. També es van preveure subvencions especials per a propietaris amb dificultats econòmiques importants.

Termini d'execució: **2010-2013**
Pressupost justificat: **4.741.810,47 €**

Façana

Terrat

Presentació Campanya Barceloneta

18. REHABILITACIÓ DELS EQUIPAMENTS COMUNS DELS EDIFICIS AMB VALOR HISTÒRIC/ARTÍSTIC

S'ha dut a terme una rehabilitació acurada i personalitzada dels edificis que conformen el barri, sense que es perdi el caràcter propi que ja té.

Com que la majoria de les finques de la Barceloneta són finques històriques construïdes amb tècniques tradicionals, es van incloure condicions específiques per a la rehabilitació d'aquest tipus d'edificis, preveient un ajut addicional per als edificis amb valor històric.

Termini d'execució: **2010**
Pressupost justificat: **16.632,32 €**

19. MEDIACIÓ COMUNITÀRIA ALS EDIFICIS

Lligada a les actuacions 2.1 i 2.2 (rehabilitació i equipament dels elements col·lectius dels edificis i rehabilitació d'elements comuns d'edificis de valor històric i artístic, respectivament), es va dur a terme un treball de mediació comunitària per tal de diagnosticar i resoldre conflictes, dinamitzar la comunitat i intervenir per prevenir possibles conflictivitats. El programa va possibilitar l'organització de les comunitats de veïns per a corresponsabilitzar-les en els treballs de rehabilitació i millora dels elements col·lectius dels edificis.

- 2009: va dur-se a terme el programa d'activitats "Hola Estiu Barceloneta!", que va formar part del Pla d'actuació d'estiu pel civisme i la convivència a la Barceloneta, amb l'objectiu de fomentar l'ús respectuós de l'espai públic implicant tota la ciutadania.
- 2010 i 2011: el Pla de barris va col·laborar amb els programes d'activitats d'estiu, formats en cada edició per prop d'una trentena d'actes des de finals de maig fins a finals de setembre, coincidint amb la Festa Major de la Barceloneta. Els programes van formar part del Pla d'estiu, impulsat pel Districte en els quatre barris de Ciutat Vella amb l'objectiu de fomentar l'ús cívic de l'espai públic.
- 2012: des del Pla de barris va elaborar-se la Guia d'ús i manteniment dels edificis, específica per als tipus d'immoble de la Barceloneta. La Guia va fer-se amb l'objectiu de ser un compendi de recomanacions i instruccions senzilles i de fàcil comprensió perquè la comunitat de propietaris tingués cura del seu immoble i evitar, així, un deteriorament innecessari. La Guia també recull consells referents a la gestió i organització de les comunitats de propietaris.

Termini d'execució: **2009-2012**
Pressupost justificat: **119.190,24 €**

CODI EXPEDIENT	ADREÇA	NÚM. HABITATGES	NÚM. LOCALS	Estructura horitzontal	Estructura vertical	Façana principal	Façana posterior	Coberta i terrat	Pati de llums	Instal·lació aigua	Instal·lació llum	Instal·lació gas	Baixants	Antena col·lectiva	Estalvi energètic	Ascensors/supressió barreres arquitectòniques	Escalles i vestíbul	Nombre famílies amb ajuts individuals concedits
PBB 01-2009	C. Magatzems 1	6	1															3
PBB 02-2009	Pg. Joan de Borbó 33-34	6	1															-
PBB 03-2009	C. Grau i Torras 47-49	24	0															-
PBB 04-2009	C. Sant Miquel 111	4	1															-
PBB 05-2009	C. Giné i Partagàs 46	5	0															2
PBB 06-2009	Passatge Carbonell 6	10	1															1
PBB 07-2009	C. Giné i Partagàs 59-61	24	0															-
PBB 08-2009	C. Pontevedra 45	10	1															-
PBB 09-2009	C. Comte de Santa Clara 39	13	0															-
PBB 10-2009	C. Giné i Partagàs 49-51	24	0															2
PBB 11-2009	C. Pontevedra 29	8	0															-
PBB 13-2009	C. Sant Miquel 66	3	1															2
PBB 15-2009	C. Andrea Dòria 53	5	1															3
PBB 16-2009	C. Pizarro 5	14	2															-
PBB 17-2009	C. Vinaròs 14	5	0															-
PBB 18-2009	C. Salamanca 31	3	0															-
PBB 20-2009	C. Atlàntida 9	10	0															4
PBB 21-2009	C. Marquès de la Quadra 7	11	2															2
PBB 22-2009	C. Atlàntida 64-66	26	0															-
PBB 23-2009	C. Andrea Dòria 49	22	2															-
PBB 24-2009	C. Maquinista 25, bloc 1	10	2															4
PBB 25-2009	C. Ginebra 29 bis	7	1															2
PBB 26-2009	C. Sant Carles 16	11	2															1
PBB 27-2010	C. Balboa 7	11	0															-
PBB 29-2010	C. Sal 20	5	1															-
PBB 32-2010	C. Marquès de la Quadra 2	12	0															-
PBB 35-2010	C. Mar 8-10	20	2															1
PBB 36-2010	C. Mestrança 36	6	0															1
PBB 37-2010	C. Sant Elm 93	13	0															-

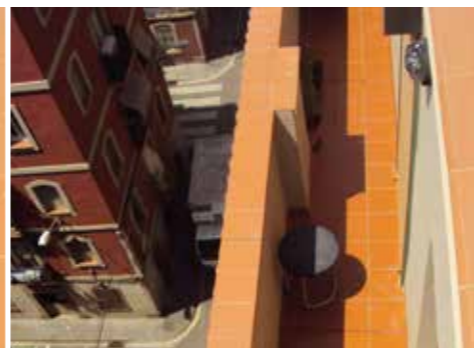
CODI EXPEDIENT	ADREÇA	NÚM. HABITATGES	NÚM. LOCALS	Estructura horitzontal	Estructura vertical	Façana principal	Façana posterior	Coberta i terrat	Pati de llums	Instal·lació aigua	Instal·lació llum	Instal·lació gas	Baixants	Antena col·lectiva	Estalvi energètic	Ascensors/supressió barreres arquitectòniques	Escalles i vestíbul	Nombre famílies amb ajuts individuals concedits
PBB 39-2010	C. Marquès de la Mina 13-15	26	0															2
PBB 40-2010	C. Mediterrània 8	13	0															-
PBB 41-2010	C. Sevilla 21	5	0															4
PBB 42-2010	C. Vila Joiosa 16	6	0															-
PBB 43-2010	C. Meer 45	5	0															-
PBB 44-2010	C. Almirall Churruca 9	15	0															-
PBB 45-2010	C. Mestrança 49	15	0															-
PBB 47-2010	C. Atlàntida 67	9	0															2
PBB 50-2010	C. Pescadors 13	9	0															-
PBB 52-2010	C. Giné i Partagàs 31	6	0															-
PBB 55-2010	C. Guitert 18	7	0															3
PBB 56-2010	C. Sal 5	5	0															-
PBB 57-2010	C. Sal 15	6	0															-
PBB 58-2010	C. Sevilla 36	12	0															-
PBB 60-2010	C. Atlàntida 97-99	24	0															-
PBB 61-2010	C. Almirall Churruca 4	15	0															3
PBB 62-2010	Passatge Carbonell 8	11	0															1
PBB 63-2010	C. Mestrança 59	24	0															1
PBB 64-2010	C. Pescadors 45	12	0															1
PBB 67-2010	C. Mar 83	12	0															-
PBB 70-2010	C. Maquinista 25, bloc 5	12	0															5
PBB 72-2010	C. Salamanca 33-35	16	0															1
PBB 74-2010	C. Marquès de la Quadra 4	10	2															3
PBB 79-2010	C. Mestrança 33	6	0															1
PBB 87-2010	C. Mariners 20	4	0															3
PBB 88-2010	C. Mariners 18	3	1															-
PBB 92-2010	C. Maquinista 25, bloc 4	15	2															5
PBB 96-2010	C. Mediterrània 4	19	1															1
EXPEDIENTS		HABITATGES	LOCALS	TOTALS DE TIPUS D'OBRA													AJUT SOCIAL	
57		650	27	3	1	33	13	38	9	21	22	15	5	15	4	12	21	64

Carrer de la Sal

Carrer de Giné i Partagàs

Terrat

Replà d'escala

Col·lectiu dones del barri

Pla de participació

3.3. Programes socials

20. PROGRAMA DE DINAMITZACIÓ DE GRUPS DE TREBALL DE DONES

El 2009 va començar aquest programa gestionat per la consultoria de gènere Indera. En el marc d'aquest programa es va promoure la participació de les dones de la Barceloneta en accions comunitàries, especialment destinades a incidir en la prevenció de la violència de gènere i en la promoció del col·lectiu de dones del barri. Dins d'aquest programa marc van incloure's altres programes i activitats:

- Projecte "Iguals i diferents" impulsat des de la Taula per l'Equitat de Gènere de la Barceloneta. Va ser una iniciativa basada en el treball comunitari amb l'objectiu de liderar el procés d'incorporació de la perspectiva de gènere en les activitats de totes les entitats i equipaments del barri.
- Cicle de tres debats, organitzats per Homes per l'Equitat de Gènere i el projecte "Iguals i diferents", realitzats a la Casa de la Barceloneta 1761 sobre el paper dels homes en la societat actual. Els tres debats van ser: "La masculinitat tòxica: noves i velles formes de masculinitat", "La mama és la mama. I els papes? La importància de les relacions paternofilials" i "A casa dus els pantalons o els rentes? La implicació dels homes en les tasques domèstiques i de la llar".
- Jornades "Entre nosaltres" per fomentar el diàleg i la reflexió respecte dels consums, les addiccions i les desigualtats. En aquestes jornades van dur-se a terme diferents activitats com ara xerrades, tallers i exposicions dirigides a diversos col·lectius.
- Espais de recerca de feina assistits per Barcelona Activa a través del programa "Treball als barris" per oferir formació i dotar de competències a dones amb dificultats específiques d'inserció en el món laboral. Aquest espai va tenir lloc a la Biblioteca de la Barceloneta – La Fraternitat.

Termini d'execució: 2009-2010, 2012-2014
Pressupost justificat: 61.473,34 €

21. PLA DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA

Degut a l'heterogeneïtat de les actuacions i programes socials que van conformar el Pla de barris, des del primer moment va ser evident que feia falta una interacció constant amb el veïnat i el teixit associatiu del barri per assegurar el bon desenvolupament del projecte. El Pla de participació ciutadana va permetre coordinar de manera efectiva la implicació de la ciutadania i del teixit social i associatiu de la Barceloneta en el Pla de barris, concretant totes les accions participatives que es duen a terme i gestionant tant els òrgans de participació creats des del Pla de barris com aquells de l'àmbit territorial de la Barceloneta i de Ciutat Vella en què també es van debatre aspectes relacionats amb el projecte integral.

Des del mateix Pla de barris es van crear dos grups de treball específics, el de cultura i el de comerç, i van participar en la Comissió de Seguiment del Consell de Barri. També el Comitè d'Avaluació i Seguiment del Pla de Barris, l'òrgan de control que la Llei de barris preveu per als projectes integrals que subvenciona, va comptar amb la participació de membres d'entitats en representació de la ciutadania.

L'Oficina Tècnica va ser l'element central i cohesionador del Pla de participació ciutadana, ja que va exercir de punt de trobada i diàleg entre l'Administració, l'equip tècnic del Pla de barris i el teixit social, associatiu i ciutadà de la Barceloneta.

Termini d'execució: 2009-2015
Pressupost justificat: 338.270,24 €

Pla de participació

Oficina Tècnica

22. OFICINA TÈCNICA BARCELONETA

Des de l'Oficina Tècnica del Pla de Barris de la Barceloneta es va coordinar, gestionar i dinamitzar el desenvolupament de totes les actuacions i programes que conformaven el projecte integral d'intervenció.

Termini d'execució: 2009-2012
Pressupost justificat: 497.497,41 €

Oficina Tècnica

Oficina Tècnica

Cultura popular

Dinamització del lleure en l'espai obert

Casal d'infants

Casal d'adolescents i joves

23. PROGRAMA DE CULTURA POPULAR

El Programa de cultura popular va ser un programa marc per posar en valor el patrimoni cultural i la identitat de la Barceloneta: cultura popular, festes i tradicions del barri, recuperació de la memòria històrica i reconeixement d'espais de creació.

Les accions i projectes d'aquesta actuació van concretar-se a través del grup de treball de cultura del Pla de barris. Inicialment, aquest grup va estar format per l'associació cultural La Fraternitat, Barceloneta Més Història, la Biblioteca Barceloneta - La Fraternitat, el Centre Cívic Barceloneta, el Pla comunitari i diverses persones del món acadèmic que es van destacar per elaborar treballs sobre el barri, com els historiadors Mercè Tatjer, Magda Fernández o Francesc Caballé. Els projectes van tenir com a nexa comú la voluntat de contribuir a preservar i posar en valor la memòria històrica del barri. Per assolir tots els aspectes de la cultura popular arrelats al barri però no representats en el grup inicial, la participació va estar oberta també a entitats del teixit associatiu del barri i a tot el veïnat que en volgués formar part.

Termini d'execució: **2009-2014**
Pressupost justificat: **54.514,08 €**

24. DINAMITZACIÓ DEL LLEURE EN L'ESPAI OBERT

El programa va promoure l'ús dels espais oberts per part de la ciutadania, una acció amb la voluntat de ser una plataforma de suport per al desenvolupament d'activitats esportives a l'aire lliure. Mitjançant aquesta actuació va fomentar-se la participació en activitats lúdiques i saludables de col·lectius no habituals en aquestes accions, com ara dones, gent gran o veïns d'arribada recent al barri.

L'activitat central del programa van ser les caminades en grup de "Barceloneta, pas a pas". La primera edició es va fer entre el gener i el juny del 2010 i, davant l'èxit d'acollida i participació, se'n va fer una segona entre el novembre del 2010 i el juny del 2011.

La participació en aquesta activitat va ser alhora un exercici per fer salut caminant pel barri i un eix relacional per compartir experiències mitjançant la pràctica esportiva.

Termini d'execució: **2009-2011**
Pressupost justificat: **53.865,40 €**

Identitat del barri. Carrer de Paredes

Dinamització del lleure en l'espai obert

25. CENTRE OBERT I CASAL D'INFANTS

En el marc d'aquesta actuació es van promoure accions adreçades als col·lectius d'infància del barri, amb l'objectiu comú de contribuir a la seva educació de manera que complementés i reforçés el paper de l'escola.

Entre les prioritats de l'actuació es trobava la de poder gestionar un projecte educatiu orientat als nens i nenes de la Barceloneta, emmarcat en la creació d'un centre obert dirigit a la infància i a les famílies del barri.

L'actuació va estar vinculada al Pla de la infància de la ciutat de Barcelona, que es va desenvolupar sota les directrius del Servei d'Acció Social.

El programa va estar vertebrat a través de tres projectes:

- Projecte de reforç escolar: l'objectiu del qual va ser realitzar un acompanyament personalitzat a infants de primària, basat en l'establiment del vincle amb l'escola.
- ABCdari de la Barceloneta: va ser un projecte compartit amb les escoles de primària del barri, l'associació La Fraternitat i la Biblioteca. El projecte va consistir en l'elaboració d'un llibre il·lustrat en el qual cada lletra de l'abecedari remet a un fet, personatge, lloc o moment històric de la Barceloneta, per tal d'apropar als més petits el coneixement del barri.
- Llegir x Llegir!: programa impulsat per la Biblioteca Barceloneta - La Fraternitat l'objectiu del qual va ser fomentar l'hàbit de lectura entre els alumnes d'educació primària del barri. Va comptar amb la participació de nens i nenes de les escoles Alexandre Galí i Mediterrània.

Termini d'execució: **2011-2015**
Pressupost justificat: **96.196,07 €**

Centre Obert

26. CASAL D'ADOLESCENTS I JOVES DE LA BARCELONETA

L'objectiu central de l'actuació va ser l'organització d'activitats de lleure per fomentar-hi la participació dels col·lectius d'adolescents i joves del barri. A més d'omplir un espai de temps lliure, aquesta actuació va servir també per proporcionar formació i orientació als joves i adolescents, contribuint així a allunyar-los de determinades pràctiques de risc i d'hàbits i tendències a evitar, com el consum de tòxics, l'exclusió social o el fracàs escolar.

Aquesta actuació del Pla de barris de la Barceloneta va ser part del Pla jove de la ciutat de Barcelona.

L'actuació va concretar-se en tres línies d'actuació:

- La Festa del Voluntariat i del Medi Ambient a la Barceloneta, celebrada el 28 de maig de 2010 amb la col·laboració del Pla de barris.
- El projecte d'acompanyament educatiu per als infants del CEIP Mediterrània.
- La web de jocs digitals www.etslostia.cat, que apropa la història, les tradicions i les singularitats de la Barceloneta en un format lúdic, participatiu i divulgatiu, vinculat al mateix temps a les noves tecnologies. El projecte es va estrenar per la Festa Major del 2011, va tenir una fase de concurs durant els dos primers mesos i, posteriorment, va quedar obert i a disposició de tothom que volgués conèixer el barri jugant des de l'ordinador.

Termini d'execució: **2009-2012**
Pressupost justificat: **72.376,00 €**

Casal d'adolescents i joves

Programa per a la gent gran

Mercat de la Barceloneta

Mercat de la Barceloneta

Millora de la salut de la població en risc

27. PROGRAMA PER A LA GENT GRAN

La prioritat central d'aquest programa va ser la millora de les condicions de vida del col·lectiu de les persones més grans de 65 anys de la Barceloneta a través de la creació de comunitat.

Les accions impulsades en el marc d'aquest programa van contribuir a millorar la qualitat de vida i autonomia de les persones grans, a promoure la interrelació del col·lectiu amb la resta de la comunitat per tal de pal·liar la solitud i l'aïllament social als quals sovint es veuen abocats, a millorar la seva inclusió social i a facilitar el coneixement i l'accés de la gent gran als equipaments i serveis del barri.

Termini d'execució: **2011-2015**
Pressupost justificat: **97.987,83 €**

Programa per a la gent gran

28. PROGRAMA PER A LA DINAMITZACIÓ COMERCIAL

En el marc del Pla de barris, el programa de dinamització comercial va contribuir a impulsar el comerç de l'interior del barri i a consolidar l'associacionisme comercial. Per aconseguir-ho, les accions del programa es van articular en tres eixos a partir de les propostes del grup de treball de comerç, amb representació de les tres grans tipologies d'activitat existents al barri (econòmica, comercial i restauració), així com l'ACIB i el Mercat de la Barceloneta:

- Promoció del comerç i restauració de la Barceloneta, amb l'edició en paper i format digital de la *Guia del Comerç i la Restauració de La Barceloneta* com a principal exponent, així com les dues edicions organitzades de la campanya "Barris antics, molt per descobrir, molt per oferir", i les tres jornades de comerç al carrer celebrades a la plaça del Poeta Boscà.

Mercat de la Barceloneta

- Estudi de diversos aspectes de l'activitat comercial del barri.
- Oferta formativa continuada per a comerciants i restauradors del barri, a través de la qual van dur-se a terme cursos d'anglès, aparadorisme i màrqueting, gestió fiscal, comptabilitat, atenció al client i manipulació d'aliments.

Es va participar, també, en el grup de treball de comerç de la Xarxa de Nuclis Antics de Catalunya amb Pla de barris des de la qual es van impulsar les dues edicions (2011 i 2012) de la campanya "Barris antics, molt per descobrir, molt per oferir".

El programa va comptar amb el suport tècnic permanent d'un agent d'ocupació i desenvolupament local (AODL) del programa "Treball als barris" de Barcelona Activa, a través del qual també van organitzar-se cursos per a comerciants i restauradors. Durant sis mesos, el programa també va comptar, a través dels plans d'ocupació de Barcelona Activa, amb dues agents comunitàries d'àmbit comercial.

Termini d'execució: **2009-2014**
Pressupost justificat: **90.026,16 €**

Millora de la salut de la població en risc

29. PROGRAMA DE MILLORA DE LA SALUT DE LA POBLACIÓ EN RISC

L'objectiu central del programa va ser donar a conèixer a les persones afectades de diverses patologies, especialment les relacionades amb el dolor crònic, recursos terapèutics per a la millora de la seva salut física i mental. Les accions i cursos del programa van ser fruit de la col·laboració i la suma d'esforços tant dels agents públics de salut de la Barceloneta (Centre d'Assistència Primària, Àrea Bàsica de Salut...) com de les entitats que disposen de programes a Ciutat Vella (GAMAR, Creu Roja, Càritas...).

Prèviament a la posada en marxa del programa va dur-se a terme una jornada participativa per tal de detectar les necessitats de salut de la població del barri. A partir de la llista de prioritats que va sortir de la jornada, es van proposar les accions i cursos més adequats per fer front a les problemàtiques.

Aquesta actuació integrada en l'àmbit de dinamització social del Pla de barris era complementària al programa "Salut als barris" de Barcelona, impulsat per l'Agència de Salut Pública de Barcelona.

Termini d'execució: **2011-2014**
Pressupost justificat: **39.852,36 €**

4

*Programes
complementaris*

4

Programes complementaris

Acompanyament a la inserció a les Cases d'Oficis

Taller APP de recerca de feina

4.1. Treball als barris

Línies de desenvolupament local i millora de l'ocupació

L'any 2006 el Servei d'Ocupació de Catalunya va endegar el projecte "Treball als barris", amb la finalitat de promoure accions complementàries a la Llei de barris en l'àmbit de l'ocupació i el desenvolupament local en aquells territoris amb desequilibris econòmics i socials més grans, per tal d'afavorir la millora de les condicions de vida dels habitants d'aquests barris i la cohesió social dels territoris.

Amb aquesta iniciativa, que ofereix un catàleg de 6 programes i 16 tipus d'accions específiques, es pretén dissenyar, planificar i executar actuacions concretes a cada barri en funció de les seves necessitats, amb la finalitat de fomentar-ne el desenvolupament socioeconòmic de forma integrada, equilibrada i sostenible.

En el marc del projecte "Treball als barris", a través de **Barcelona Activa**, s'ha executat un pressupost global de més d'un milió d'euros.

Accions pel foment i la millora de l'ocupació

Programes específics de caràcter experimental i innovador per afavorir la inserció sociolaboral del jovent i de les persones amb desavantatge social

L'any 2009 es van iniciar mesures ocupacionals i de desenvolupament econòmic al barri mitjançant activitats puntuals i a mida per a persones amb dificultats d'inserció laboral, d'orientació laboral i formació, així com actuacions d'experienciació laboral. L'actuació va anar evolucionant i, amb l'objectiu d'adaptar, augmentar i donar millor resposta a les necessitats individuals dels veïns i veïnes del barri, es va integrar dins de les actuacions ocupacionals gestionades des del Convent de Sant Agustí.

Durant aquests anys es van atendre 461 persones, un 54% homes i un 46% dones. El 49% sense estudis o amb estudis primaris. El 44% d'edats entre 39 i 54 anys. Un 28% en atur de llarga durada. Un 30% sense prestacions econòmiques. El 74% de les persones ateses eren de nacionalitat espanyola. Moltes d'aquestes persones, més d'un centenar, van ser ateses en diferents anys, cosa que confirma el servei com un referent d'ocupació al barri.

Els veïns i veïnes del barri de la Barceloneta van participar íntegrament de la carta de serveis que van dur-se a terme al Convent de Sant Agustí per a persones residents als barris de Santa Caterina, Sant Pere i Raval Sud. En conjunt, les activitats, 428 en total, van comptar amb 1.298 participants. Entre aquestes actuacions hi va haver itineraris d'inserció i orientació laboral flexible i personalitzada, incloses sessions informatives d'acollida al servei, entrevistes ocupacionals i tutories amb una persona professional de referència, formacions de curta durada d'orientació laboral i mercat de treball, formacions transversals i de millora competencial, d'alfabetització digital i TIC, de *coaching* laboral, formacions per a la qualificació professional amb carnets i certificats de coneixement en manipulació d'aliments i carretons elevadors, plataformes elevadores de personal mòbils i cursos de formació professionalitzadora que inclouen pràctiques no laborals en empreses del sector de la restauració i serveis a les empreses, com ara auxiliar de restaurant i bar, cambrer/a, neteja d'immobles, dependent/a de fleca i brioxeria, entre d'altres.

La programació setmanal d'espais de recerca de feina tutoritzats, ubicats al mateix Convent de Sant Agustí i a diferents biblioteques, mitjançant un conveni de col·laboració amb Biblioteques de Barcelona, un d'ells amb la Biblioteca de La Fraternitat, va facilitar que 170 veïns i veïnes participessin en 262 edicions.

El 2017 es va obrir una línia de col·laboració amb el Pla comunitari de la Barceloneta per descentralitzar les accions formatives de Barcelona Activa i adaptar-les a les necessitats dels barris. En aquest marc es creà la primera formació d'impacte comunitari a la Barceloneta en l'especialitat d'auxiliar de cuina. La formació va anar dirigida a diferents col·lectius vulnerables de la Barceloneta i va consistir en 80 hores de formació en operacions bàsiques de cuina i 20 hores de pràctiques en establiments del barri. Gràcies a aquesta iniciativa, 10 persones van adquirir coneixements bàsics de cuina de forma experimental en 7 establiments del barri.

Accions per a la millora de l'ocupació a través de programes per adquirir experiència laboral (plans d'ocupació)

Els programes per adquirir experiència laboral permeten, d'una banda, la realització de petites obres o serveis de millora comunitària i, de l'altra, l'accés a l'ocupació de persones en situació d'atur que siguin residents al barri. L'objectiu d'aquest programa és la reactivació laboral de les persones que hi participen.

Durant el període de 2009 a 2018, es van desenvolupar aquestes accions en diferents àmbits d'actuació, amb un total de 65 persones participants, 35 d'elles en projectes de petites intervencions d'arranjament i pintura, 12 en projectes d'adequació i millora de l'espai públic i 18 en projectes per a la millora de la cohesió social, dinamització comercial i divulgació mediambiental.

Taller Mercat de Treball

Mòdul TIC

Accions per afavorir el desenvolupament socioeconòmic local

Programes de suport i dinamització de l'activitat comercial i associativa del barri

En el marc de la proposta del projecte de Pla de barris de la Barceloneta es va incloure la realització d'un programa de dinamització comercial 2009-2012, al qual va donar suport tècnic i de gestió permanent aquesta figura.

El barri de la Barceloneta compta amb un teixit d'activitat econòmica de serveis conegut que no podia deixar-se de banda en un projecte com aquest.

El primer pas que es va dur a terme va ser la realització, per part d'una assessoria especialitzada en l'àmbit comercial i amb àmplia experiència en l'assessorament a entitats públiques, d'un estudi comercial sobre la qualitat i l'atractivitat comercial i de la restauració de la Barceloneta que, a més, va permetre fomentar la participació.

Aquest estudi va incloure un cens numèric dels establiments comercials dels principals carrers comercials del barri, una anàlisi DAFO, la qualitat de l'oferta i l'atractivitat de la demanda, així com les directrius estratègiques consensuades i proposades amb el teixit en l'àmbit comercial per a la seva dinamització en el barri.

A partir d'aquí, es van portar a terme diverses accions d'enfortiment, apoderament i dinamització del teixit comercial:

- **Impuls de la creació d'un grup de treball de comerç a la Barceloneta.** Aquest grup estava format per l'Associació de Comerciants i Industrials (ACIB), l'Associació de Comerciants del Mercat de la Barceloneta, i altres comerços i restaurants a títol individual i amb representació dels diferents sectors econòmics.
- **Guia de comerços, restauració i serveis professionals de la Barceloneta.** Va elaborar-se una guia per recollir tots els comerços, la restauració i els serveis professionals amb l'objectiu de promocionar l'activitat econòmica existent i impulsar el dinamisme comercial de l'àrea estrictament residencial. En una primera fase, aquesta guia va ser física i posteriorment es va decidir de fer-la digital per poder-ne facilitar l'actualització i difusió.
- **Confecció i distribució d'una carpeta informativa d'interès comercial.** Donat l'escàs coneixement que es va detectar gràcies a l'estudi, es va confeccionar una carpeta amb informació d'ajuts, subvencions, normativa, cursos de formació, etc. de diferents organismes públics i privats que va ser distribuïda a 350 comerços i restaurants del barri.
- **Coordinació de TIC-Comerç del programa "Treball als barris".** Embrió i prova pilot del què després va ser un programa de ciutat per al comerç de proximitat que actualment segueix vigent: "Obert al futur". empreses.barcelonactiva.cat/ca_ES/web/es/obert-al-futur
- **Assessorament comercial individualitzat mitjançant el programa "Comerç a punt".** Sis comerços van participar en aquest servei, que té com a objectiu facilitar al màxim la posada en pràctica de millores dins de cada establiment comercial que ajudin a ampliar les seves capacitats i reforçar la qualitat del servei.
- **Direcció i gestió de la participació en les campanyes comercials de Nuclis Antics de Catalunya amb Plans de Barri.**
- **Direcció, gestió, coordinació i seguiment dels cursos de formació gratuïts per a treballadors dels comerços i la restauració del barri amb l'objectiu d'augmentar la seva professionalització.**
- **Col·laboració en la fira de comerç al carrer del barri de la Barceloneta.**

Acompanyament escolar: programa Amics i Circ

4.2. Salut als barris

"Salut als barris" es va posar en marxa al barri de la Barceloneta l'any 2010, amb el lideratge conjunt de l'Agència de Salut Pública de Barcelona, el Districte de Ciutat Vella, el sector de Salut de l'Ajuntament i el Consorci Sanitari de Barcelona. Un cop establert l'acord institucional, el programa va anar cobrint diferents fases, començant per crear un grup motor, responsable del treball comunitari en salut al barri. El grup motor es va dissoldre a finals del 2010 després d'una reunió convocada pel Pla de desenvolupament comunitari de la Barceloneta i es va proposar que quedés integrat dins de la Comissió de Salut del PDC.

Les línies prioritàries definides van ser l'aïllament i la solitud de la gent gran, el consum d'alcohol i altres drogues i el suport acadèmic a infants amb absentisme escolar i manca d'atenció parental.

Acompanyament escolar: programa Amics i Circ

Acompanyaments escolars

Des de l'Agència de Salut Pública de Barcelona es va donar suport al programa d'acompanyament desenvolupat per l'associació AFEV. Aquests acompanyaments tenien lloc, inicialment, al Centre Cívic de la Barceloneta amb infants derivats pels Serveis Socials del barri, però després van traslladar-se a l'Escola Mediterrània. L'objectiu va ser acompanyar de manera integral infants i joves en risc d'exclusió social en la seva educació, motivar-los a aprendre, donar-los suport perquè puguin centrar-se i treballar les problemàtiques de fons, no només acadèmiques. La derivació dels infants que hi van participar la van realitzar els tutors del centre escolar. Els motius de la derivació van estar relacionats amb el baix rendiment acadèmic i pocs hàbits d'estudi i també amb una baixa autoestima, manca de motivació i dificultats d'integració i de relació amb els altres. Des dels centres es contactava amb els pares i/o mares dels infants i se'ls proposava que l'infant participés en el programa.

Els acompanyaments es duïen a terme durant dues hores en horari extraescolar un dia a la setmana. El voluntariat acompanya els adolescents de forma individual per proporcionar-los relacions de suport que els ajuden a desenvolupar les seves potencialitats. La creació de binomis estables permet crear vincles afectius i de confiança entre ambdues parts i detectar i treballar habilitats socials específiques, com ara reforçar límits, hàbits, normes i rutines, així com l'obertura cultural i la capacitat per comunicar.

En el curs 2012-13 hi van participar 8 infants d'11 a 13 anys (3 nenes i 5 nens) de 5è i 6è de primària, el 67% dels quals eren nouvinguts (un 75% del Pakistan). Aquests infants van ser seleccionats segons el seu perfil de vulnerabilitat i la garantia d'assistir de forma continuada al programa. Un 78% dels infants estan contents o molt contents respecte de l'acompanyament i el 67% de les famílies pensen que l'acompanyament ha sigut positiu per al seu fill/a.

Programa Habilitats Familiars (PHF) al Raval

Escola d'habilitats parentals

El programa va desenvolupar-se en un grup de treball amb Càritas, els centres educatius Alexandre Galí, Mediterrània i Sant Joan Baptista, el Centre de Serveis Socials de Barceloneta, l'Equip d'Assessorament i Orientació Psicopedagògica, l'Agència de Salut Pública de Barcelona, el CAP Barceloneta i el Districte de Ciutat Vella.

El programa es plantejà com una eina per als pares i mares a l'hora de gestionar situacions quotidianes amb els seus fills i filles i potenciar aspectes decisius en la generació de les dinàmiques i relacions familiars. L'objectiu del programa era facilitar que pares i mares adquirissin estratègies personals, emocionals i educatives que els permetessin implicar-se d'una manera eficaç en la construcció d'una dinàmica de convivència familiar positiva i en el desenvolupament de models parentals adequats per a infants i joves, a fi de reduir l'estrès parental i millorar les conductes de fills i filles. Es va adreçar a pares i mares de baix nivell socioeconòmic amb infants a càrrec d'entre 3 i 5 anys, edats escollides perquè es consideren més preventives. Serveis Socials, el CAP i els centres escolars van tenir una forta implicació respecte del seguiment continuat de l'adherència al programa de les participants i també van possibilitar la flexibilització dels horaris escolars dels seus infants per facilitar-ne l'assistència.

El personal docent dels centres, l'AMPA i els Serveis Socials de la Barceloneta van ser els responsables de la difusió i la captació de les persones participants. El programa va constar d'onze sessions de dues hores setmanals al Centre Obert Glamparetas de Càritas impartides per dues infermeres de l'ASPB amb formació en el programa d'habilitats i conducció de grups. Una persona de Càritas realitzava la tasca d'observadora no participant, i una altra persona voluntària de Càritas ofería servei de guarda perquè les mares poguessin deixar al seu càrrec els infants durant les sessions. El grup el van formar 14 persones, 62% de les quals eren autòctones i el 38% mares no autòctones (4 del Marroc i una d'Equador). L'edat mitjana de les participants va ser de 30 anys, amb una mitjana de 2 fills per mare, amb edats d'entre 1 a 22 anys. Les sessions van ser considerades com a molt satisfactòries, així com l'ambient, la informació presentada, els recursos emprats i tot el programa en conjunt.

A la finalització del programa van detectar-se millores en cinc de les sis dimensions mesurades abans i després de la intervenció.

Gràcies a la bona valoració, el programa va ampliar-se per a pares i mares d'infants de 2 a 17 anys. Finalment, van realitzar-se 11 sessions on es van treballar diferents aspectes relacionats amb la criança.

Altres programes

Dins del programa "Salut als barris", s'han dut a terme, també, les següents intervencions (dades fins a 2017):

- **Creixem Sans (2015-16)**, amb l'objectiu de promoure l'alimentació saludable i l'activitat física i un descans equilibrat entre els alumnes de 4t de primària. Aquesta intervenció va dur-se a terme dins dels centres educatius, amb 9 sessions de 50 minuts. Entre 2016 i 2017 hi van participar 44 escolars.
- **Canvis**, amb l'objectiu de promoure l'alimentació saludable, l'activitat física i un descans equilibrat, dirigit als alumnes de 2n d'ESO. El 2017 hi van participar 31 escolars.
- **Pase.bcn**, amb l'objectiu de prevenir les addiccions, especialment el tabaquisme, entre alumnes de primer d'ESO. El programa es va desenvolupar a les aules, impartit pel mateix professorat. Durant 2016 hi van participar 27 escolars.
- **Parlem-ne; no et tallis**, amb l'objectiu de prevenir les relacions sexuals no protegides, prevenir els embarassos adolescents i les infeccions de transmissió sexual, dirigit a alumnes de 3r d'ESO fins a 2n de batxillerat o cicles formatius. Es van dur a terme 6 activitats conduïdes pel professorat, més una visita a un centre d'atenció a la salut sexual i reproductiva. Entre 2016 i 2017 hi van participar 127 escolars.

- **Entre Nosaltres #J**, amb l'objectiu de prevenir el consum de drogues i promoure un lleure saludable, dirigit a joves d'entre 14 i 25 anys. Van realitzar-se sessions setmanals d'arts marcial i paddle surf amb la coordinació de les entitats que treballen amb joves al barri. El 2016 hi van participar 28 joves. El 2017 es van realitzar 4 activitats setmanals i 34 tallers.
- **Activa't – IEM Espai de Mar**, amb l'objectiu de reduir la solitud de la gent gran i millorar la seva qualitat de vida en els seus propis barris, especialment els menys afavorits, es van promoure activitats físiques apropiades per a aquest grup d'edat en pares i places accessibles a peu, dirigit a persones més grans de 40 anys. El programa va ser desenvolupat per l'Institut Barcelona Esports, amb la col·laboració de l'ASPB, i va consistir en la realització de dues sessions setmanals gratuïtes d'una hora de durada amb una persona monitora on es realitza taitxí, txikung i caminades senzilles. El 2016 hi van participar 113 dones i 43 homes.
- **Titelles, Dents Netes, Sí!!!**, un espectacle de titelles amb l'objectiu de reforçar les accions que es fan des del territori de promoció de la salut bucodental, dirigit a alumnes de 1r de primària. El 2017 hi van participar 100 escolars.
- **Escola de Salut**, amb l'objectiu de millorar la qualitat de vida i el suport social, dirigit a persones adultes del barri. Van realitzar-se 23 sessions grupals de promoció de l'autonomia i l'adquisició d'hàbits saludables a partir de la prevenció, el coneixement i la participació ciutadana. El 2017 hi van participar 67 persones.

*Comitè d'Avaluació
i Seguiment*

5

Comitè d'Avaluació i Seguiment

Membres del Comitè d'Avaluació i Seguiment del Pla de Barris de la Barceloneta

Per tal de fer un seguiment periòdic de l'estat de desenvolupament del projecte, l'article 12 de la Llei 2/2004, de 4 de juny, de millora de barris, àrees urbanes i viles que requereixen una atenció especial, va preveure la formació d'un comitè d'avaluació i seguiment que reunís en un mateix òrgan la Generalitat, l'Ajuntament i representants del teixit social (associacions de veïns, comerciants, entitats) dels barris.

El Comitè és l'instrument de gestió que dissenya i rep els recursos i executa el programa del Pla de barris. En la rehabilitació d'àrees urbanes, el millor nivell de gestió, per la seva proximitat amb els ciutadans i el coneixement de la realitat, és el govern local, però, en el cas de la rehabilitació integral, és necessari disposar d'un mecanisme de coordinació que integri els tres nivells afectats: la Generalitat, l'Ajuntament i el conjunt format per les entitats veïnals i els agents socials i econòmics.

El Comitè d'Avaluació i Seguiment neix amb quatre funcions fonamentals:

1. Establir mecanismes de coordinació.
2. Avaluar els informes preceptius de seguiment.
3. Promoure processos de participació ciutadana.
4. Elevar els projectes a la Comissió d'Inspecció del Programa.

Les sessions del Comitè s'han celebrat amb periodicitat anual:

- 17 de desembre de 2009
- 29 de novembre de 2010
- 19 de juliol de 2011
- 13 de setembre de 2012

Representants que han assistit a les sessions del Comitè d'Avaluació i Seguiment:

EN REPRESENTACIÓ DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

Mercè Santmartí, directora dels Serveis Territorials, Dep. de Territori i Sostenibilitat
Montserrat Grané, directora dels Serveis Territorials, Dep. de Governació, Administracions Públiques i Habitatge
Josep Casas, subdirector general d'Arquitectura i Millora d'Àrees Urbanes, Departament de Territori i Sostenibilitat
Josep Ramon Pol, cap de l'Oficina de Gestió del Programa de Barris, Departament de Territori i Sostenibilitat
Amador Domingo, Oficina de Treball de la Generalitat, Servei d'Ocupació de Catalunya (OTG SOC)
Montse Grau, tècnica de l'Oficina de Gestió del Programa de Barris, Departament de Territori i Sostenibilitat
Oriol Nel·lo, secretari general de Planificació Territorial del Departament de PTOP
Salvador Jorba, Delegació del Govern
Carmen San Miguel, delegada Territorial del Govern
Amand Calderó, Delegació Territorial del Govern de la Generalitat a Barcelona
Maria Jesús Mier Albert, Departament de Política Territorial i Obres Públiques (subdirectora general d'Arquitectura)
Ramon Botey Serra, Dep. de PTOP (cap de l'Oficina de Gestió del Programa de Barris)
Francesc López Guardiola, Departament de PTOP
Silvia Marchena Morales, Departament d'Empresa i Ocupació (cap dels Serveis Territorials del SOC del Barcelonès)
Teresa Rey Sendón, Departament de Política Territorial i Obres Públiques (tècnica de l'Oficina de Gestió del Programa de Barris)
Montse Grau, Departament de Territori i Sostenibilitat (tècnica de l'Oficina de Gestió del Programa de Barris)
Judith Arruebo, Departament de Territori i Sostenibilitat (tècnica de l'Oficina de Gestió del Programa de Barris)
Hortènsia Hernandez, Departament de Territori i Sostenibilitat (tècnica de l'Oficina de Gestió del Programa de Barris)

EN REPRESENTACIÓ DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA

Districte
Gala Pin, regidora del Districte de Ciutat Vella
Assumpta Escarp Gibert, regidora anterior del Districte de Ciutat Vella
Mercè Homs, regidora anterior del Districte de Ciutat Vella
Fuad Suau, conseller de Ciutat Vella
Mònica Mateos, gerent del Districte de Ciutat Vella i directora de l'Oficina del Pla de Barris de la Barceloneta
Mercè Massa, gerent anterior del Districte de Ciutat Vella
Anna Terra, directora general de Foment de Ciutat Vella i tècnica anterior de l'Oficina del Pla de Barris de la Barceloneta
Xavier Valls Serra, director general anterior de Foment de Ciutat Vella
Arnau Balcells, tècnic de l'Oficina del Pla de Barris i director del Pla de barris de Foment de Ciutat
Josep Maria López, atenció al públic del Pla de barris de la Barceloneta
Miquel Roca, tècnic de barri de la Barceloneta
Èlia Díez, responsable del programa "Salut als barris" (Agència de Salut Pública de Barcelona)
Joan Manel Homdedeu, tècnic de barri anterior de la Barceloneta

Barcelona Gestió Urbanística (Bagursa)

Enric Cremades, director de Projectes d'Intervenció Integral als Barris

Barcelona Activa

Àfrica Cardona, directora del programa "Treball als barris"
Míreia Joan, agent d'ocupació i desenvolupament local del programa "Treball als barris"
Lorena Ventura, programa "Treball als barris"
Fernando Calleja, agent d'ocupació i desenvolupament local del programa "Treball als barris"
Vicent Baena, AODL de "Treball als barris" a la Barceloneta (Barcelona Activa)

EN REPRESENTACIÓ DE LES ENTITATS VEÏNALS, ASSOCIACIONS CIUTADANES I AGENTS ECONÒMICS I SOCIALS

Antonio Peñalver, president de l'AV de la Maquinista
Miguel Hernández, Associació de Veïns de la Maquinista
Antonio García Acosta, Associació de Veïns de l'Òstia
Margarita Torres, Associació de Veïns de l'Òstia
Pepa Picas, Associació de Veïns de l'Òstia
Jaume Tomillero, Associació de Comerciants i Industrials de la Barceloneta
Josep Domènech, Associació de Comerciants i Industrials de la Barceloneta
Josep Ortz, Associació Barceloneta Alerta
M.ª Eugenia Piola, Associació Barceloneta Alerta
Maria José López, Associació Barceloneta Alerta
M. Jesús Vidal, Associació de Comerciants i Industrials de la Barceloneta
Gala Pin, Plataforma d'Afectats en Defensa de la Barceloneta
Xavier Moreno, Plataforma d'Afectats en Defensa de la Barceloneta

ALTRES

Alba Fort, Momentum

Principals conclusions

El Comitè d'Avaluació i Seguiment creat per Foment de Ciutat i del Districte de Ciutat Vella ha pretès formar una governança mixta representada per diferents perfils, des d'administracions, societat civil i veïnal, comerciants i principals agents implicats del territori. En les diverses sessions es va anar constatant els canvis que han suposat per al barri, especialment en l'entorn físic, les inversions del Pla de barris.

Aquest comitè ha servit per fer el seguiment i valorar el grau d'acompliment del programa, per ajudar a resoldre les dificultats sorgides en l'aplicació de les propostes, per reorientar projectes inicials per tal que s'adaptessin a la realitat del barri i per proposar nous projectes aprofitant les oportunitats sorgides durant el procés, tot exposant els canvis i millores que ha anat suposant per al barri.

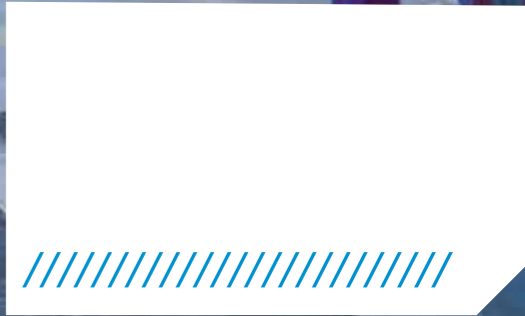
La cooperació entre diferents administracions i veïnat ha resultat beneficiosa i ha desenvolupat amb resultats satisfactoris el Pla de barris.

6

Pressupost

Pressupost previst

CODI	PROJECTES	TOTAL A EXECUTAR	PRESSUPOST CONVENI 2008	CONVENI PREVISIÓ 2008	CONVENI PREVISIÓ 2009	CONVENI PREVISIÓ 2010	CONVENI PREVISIÓ 2011	CONVENI PREVISIÓ 2012
1.01.01	Millores espai públic: parc Barceloneta, plaça Maquinista i plaça Llagut	1.542.974,16 €	1.462.968,00 €	- €	- €	487.656,00 €	487.656,00 €	487.656,00 €
1.02.01	Urbanització carrers transversals	534.114,74 €	512.120,00 €	- €	- €	- €	512.120,00 €	- €
1.03.01	Carrers amb prioritat invertida	2.666.182,86 €	869.750,00 €	- €	- €	- €	- €	869.750,00 €
1.04.01	Remodelació plaça Hilari Salvadó (Escola Bressol Mediterrània)	15.830,16 €	600.000,00 €	- €	- €	- €	- €	600.000,00 €
2.01.01	Rehabilitació i equipament dels elements col·lectius dels edificis	4.741.810,47 €	3.815.000,00 €	- €	15.775,62 €	784.186,92 €	1.658.333,73 €	1.356.703,73 €
2.02.01	Rehabilitació d'elements comuns d'edificis de valor històric/artístic	16.632,32 €	625.000,00 €	- €	25.000,00 €	200.000,00 €	200.000,00 €	200.000,00 €
3.01.01	Adequació i millores al Centre Cívic Barceloneta	344.938,43 €	300.000,00 €	- €	- €	- €	300.000,00 €	- €
3.02.01	Reordenació dels baixos del passeig Marítim (Espai de Mar)	864.222,70 €	740.000,00 €	- €	631.843,64 €	108.156,36 €	- €	- €
3.03.01	Fons per a l'adquisició de sostre per a ús social i equipaments (tanteig i retracte)	578.185,37 €	1.000.000,00 €	- €	- €	- €	600.000,00 €	400.000,00 €
3.04.01	Recuperació locals en plantes baixes en ús per estacions transformadores	- €	1.000.000,00 €	- €	- €	- €	- €	1.000.000,00 €
3.05.01	Adequació dels baixos de la cooperativa Fraternitat	133.604,55 €	372.142,00 €	361.316,90 €	10.825,10 €	- €	- €	- €
3.06.01	Equipament prefabricat d'ús temporal (Oficina Tècnica + Taller Barceloneta)	594.292,05 €	400.000,00 €	- €	400.000,00 €	- €	- €	- €
3.07.01	Coberta lleugera pistes Maquinista	1.197.341,76 €	1.000.000,00 €	- €	- €	575.000,00 €	425.000,00 €	- €
4.01.01	Dotació tecnològica local Taller Barceloneta i Oficina Tècnica	47.795,74 €	60.000,00 €	- €	60.000,00 €	- €	- €	- €
4.02.01	Subministrament i posada en servei xarxa de comunicacions wifi	- €	50.000,00 €	- €	50.000,00 €	- €	- €	- €
5.01.01	Programa millora ambiental del barri	77.237,47 €	360.000,00 €	- €	60.000,00 €	100.000,00 €	100.000,00 €	100.000,00 €
5.02.01	Instal·lació de plaques solars als equipaments municipals/dipòsit aigües grises	- €	350.000,00 €	- €	- €	- €	175.000,00 €	175.000,00 €
5.03.01	Punt verd al parc de la Barceloneta	294.764,56 €	300.000,00 €	- €	- €	50.000,00 €	250.000,00 €	- €
5.04.01	Fàbrica del Sol	10.000,00 €	10.000,00 €	- €	- €	10.000,00 €	- €	- €
6.01.01	Programa de dinamització de grups de treball de dones de la Barceloneta	61.473,34 €	60.000,00 €	- €	30.000,00 €	15.000,00 €	15.000,00 €	- €
6.02.01	Centre d'informació i recursos per a dones	- €	60.000,00 €	- €	15.000,00 €	15.000,00 €	15.000,00 €	15.000,00 €
7.01.01	Pla de participació (Taller Barceloneta)	372.332,48 €	510.000,00 €	- €	127.500,00 €	127.500,00 €	127.500,00 €	127.500,00 €
7.02.01	Oficina Tècnica Barceloneta	497.497,41 €	400.000,00 €	- €	100.000,00 €	100.000,00 €	100.000,00 €	100.000,00 €
7.03.01	Mediació comunitària als edificis i en el medi obert	119.190,24 €	60.000,00 €	- €	15.000,00 €	15.000,00 €	15.000,00 €	15.000,00 €
7.04.01	Programa cultura popular	58.910,18 €	60.000,00 €	- €	15.000,00 €	15.000,00 €	15.000,00 €	15.000,00 €
7.05.01	Dinamització del lleure en l'espai obert	53.865,40 €	40.000,00 €	- €	20.000,00 €	20.000,00 €	- €	- €
7.06.01	Centre obert i casal d'infants	96.196,07 €	135.548,00 €	- €	15.548,00 €	40.000,00 €	40.000,00 €	40.000,00 €
7.07.01	Casal d'adolescents i joves de la Barceloneta	72.376,00 €	68.260,00 €	- €	8.260,00 €	20.000,00 €	20.000,00 €	20.000,00 €
7.08.01	Programa per a la gent gran	97.987,83 €	108.000,00 €	- €	36.000,00 €	36.000,00 €	36.000,00 €	- €
7.09.01	Programa per a la dinamització comercial	90.026,16 €	90.000,00 €	- €	30.000,00 €	30.000,00 €	30.000,00 €	- €
7.10.01	Programa per a la millora de la salut de la població en risc	39.852,36 €	40.000,00 €	- €	10.000,00 €	10.000,00 €	10.000,00 €	10.000,00 €
8.01.01	Rampa al passeig Marítim (platja Barceloneta)	316.495,45 €	77.958,00 €	77.958,00 €	- €	- €	- €	- €
8.02.01	Accessibilitat del conjunt d'equipaments vora el passeig Marítim	570.615,74 €	570.000,00 €	- €	- €	170.000,00 €	400.000,00 €	- €
	TOTAL	16.106.746,00 €	16.106.746,00 €	439.274,90 €	1.675.752,36 €	2.928.499,28 €	5.531.609,73 €	5.531.609,73 €

Pressupost executat

CODI	PROJECTES	TOTAL EXECUTAT	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.01.01	Mil·lores espai públic: parc Barceloneta, plaça Maquinista i plaça Llagut	1.585.920,73 €	- €	- €	1.710,59 €	643.369,01 €	7.628,63 €	207.475,37 €	- €	18.210,26 €	64.487,20 €	643.039,67 €
1.02.01	Urbanització carrers transversals	534.114,74 €	- €	12.541,03 €	32.594,26 €	1.047,10 €	- €	476.346,60 €	- €	- €	- €	11.585,75 €
1.03.01	Carrers amb prioritat invertida	2.666.182,86 €	- €	- €	10.216,15 €	13.606,32 €	11.319,82 €	- €	394.414,95 €	1.955.262,85 €	275.082,87 €	6.279,90 €
1.04.01	Remodelació plaça Hilari Salvadó (Escola Bressol Mediterrània)	11.341,93 €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	11.341,93 €
2.01.01	Rehabilitació i equipament dels elements col·lectius dels edificis	4.741.810,47 €	- €	- €	287.646,00 €	2.124.276,32 €	1.991.355,90 €	338.532,25 €	- €	- €	- €	- €
2.02.01	Rehabilitació d'elements comuns d'edificis de valor històric/artístic	16.632,32 €	- €	- €	16.632,32 €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
3.01.01	Adequació i millores al Centre Cívic Barceloneta	344.938,43 €	- €	23.636,32 €	321.302,11 €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
3.02.01	Reordenació dels baixos del passeig Marítim (Espai de Mar)	864.222,70 €	43.564,92 €	820.657,78 €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
3.03.01	Fons per a l'adquisició de sostre per a ús social i equipaments (tanteig i retracte)	578.185,37 €	- €	- €	34.014,91 €	535.262,76 €	8.907,70 €	- €	- €	- €	- €	- €
3.04.01	Recuperació locals en plantes baixes en ús per estacions transformadores	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
3.05.01	Adequació dels baixos de la cooperativa Fraternitat	133.604,55 €	94.786,53 €	38.818,02 €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
3.06.01	Equipament prefabricat d'ús temporal (Oficina Tècnica + Taller Barceloneta)	594.292,05 €	- €	400.000,00 €	194.292,05 €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
3.07.01	Coberta lleugera pistes Maquinista	1.197.341,76 €	- €	- €	8.031,04 €	92.721,04 €	1.088.301,68 €	8.288,00 €	- €	- €	- €	- €
4.01.01	Dotació tecnològica local Taller Barceloneta i Oficina Tècnica	47.795,74 €	- €	28.886,31 €	18.909,43 €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
4.02.01	Subministrament i posada en servei xarxa de comunicacions wifi	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
5.01.01	Programa millora ambiental del barri	77.237,47 €	- €	9.418,04 €	41.172,30 €	549,55 €	3.648,57 €	17.249,26 €	5.199,75 €	- €	- €	- €
5.02.01	Instal·lació de plaques solars als equipaments municipals/dipòsit aigües grises	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
5.03.01	Punt verd al parc de la Barceloneta	294.764,56 €	- €	- €	- €	6.000,00 €	- €	288.764,56 €	- €	- €	- €	- €
5.04.01	Fàbrica del Sol	10.000,00 €	- €	10.000,00 €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
6.01.01	Programa de dinamització de grups de treball de dones de la Barceloneta	61.473,34 €	- €	10.393,60 €	19.600,00 €	- €	3.900,00 €	25.899,47 €	1.680,27 €	- €	- €	- €
6.02.01	Centre d'informació i recursos per a dones	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
7.01.01	Pla de participació (Taller Barceloneta)	338.270,24 €	- €	32.584,74 €	38.365,09 €	94.846,04 €	66.939,92 €	79.174,83 €	21.170,95 €	5.188,67 €	- €	- €
7.02.01	Oficina Tècnica Barceloneta	497.497,41 €	- €	96.099,04 €	147.828,58 €	147.685,80 €	105.883,99 €	- €	- €	- €	- €	- €
7.03.01	Mediació comunitària als edificis i en el medi obert	119.190,24 €	- €	12.089,40 €	20.483,27 €	32.428,01 €	54.189,56 €	- €	- €	- €	- €	- €
7.04.01	Programa cultura popular	54.514,08 €	- €	6.055,20 €	2.676,83 €	5.583,56 €	30.982,25 €	7.774,40 €	1.441,84 €	- €	- €	- €
7.05.01	Dinamització del lleure en l'espai obert	53.865,40 €	- €	1.415,20 €	44.646,62 €	7.803,58 €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
7.06.01	Centre obert i casal d'infants	96.196,07 €	- €	- €	- €	8.481,80 €	8.509,37 €	64.514,85 €	11.729,45 €	2.960,60 €	- €	- €
7.07.01	Casal d'adolescents i joves de la Barceloneta	72.376,00 €	- €	- €	986,00 €	53.542,50 €	17.847,50 €	- €	- €	- €	- €	- €
7.08.01	Programa per a la gent gran	97.987,83 €	- €	- €	- €	36.901,74 €	7.238,86 €	32.997,13 €	19.441,80 €	1.408,30 €	- €	- €
7.09.01	Programa per a la dinamització comercial	90.026,16 €	- €	18.908,00 €	15.688,75 €	31.384,63 €	18.098,50 €	5.921,28 €	25,00 €	- €	- €	- €
7.10.01	Programa per a la millora de la salut de la població en risc	39.852,36 €	- €	- €	- €	17.485,17 €	11.050,77 €	8.925,15 €	2.391,27 €	- €	- €	- €
8.01.01	Rampa al passeig Marítim (platja Barceloneta)	316.495,45 €	181.812,24 €	134.683,21 €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
8.02.01	Accessibilitat del conjunt d'equipaments vora el passeig Marítim	570.615,74 €	- €	- €	22.983,86 €	529.924,02 €	17.707,86 €	- €	- €	- €	- €	- €
	TOTAL	16.106.746,00 €	320.163,69 €	1.656.185,89 €	1.279.780,16 €	4.382.898,95 €	3.453.510,88 €	1.561.863,15 €	457.495,28 €	1.983.030,68 €	339.570,07 €	672.247,25 €

*Inversions
complementàries*

Inversions complementàries

De la previsió econòmica inicial del projecte, que s'elevava a 16.106.746 €, s'ha executat totalment el pressupost amb data de tancament a 31 desembre de 2017.

Els eixos principals d'inversió han estat la millora de carrers i equipaments públics, l'impuls d'activitats socioculturals, així com la rehabilitació d'edificis privats i la supressió de barreres arquitectòniques. A part d'aquestes inversions, en el període 2008-2017 se n'han efectuat d'altres de no justificades dins el marc de la Llei de barris.

ALTRES INVERSIONS MUNICIPALS	ANY EXECUCIÓ	IMPORT
URBANITZACIÓ		
Plaça d'Hilari Salvadó	2017-2018	530.512,02 €
Interior d'illa carrer Balboa	2017	386.758,39 €
EQUIPAMENTS		
Escola Mediterrània	2012-13	4.125.179,28 €
Fàbrica del Sol	2017	1.340.485,47 €
TOTAL		6.382.935,16 €
AJUNTAMENT DE BARCELONA, GENERALITAT DE CATALUNYA		
TREBALL ALS BARRIS*		
Aportació del SOC i de Barcelona Activa	2008-2017	1.000.000,00 €
SALUT ALS BARRIS **		
	2008-2017	354.182,04 €
TOTAL		1.354.182,04 €
INVERSIO PRIVADA		
Obres majors (56 llicències)	2008-2017	63.956.199,00 €
Obres menors (490 llicències)	2008-2017	16.614.936,17 €
TOTAL		80.571.135,17 €
INVERSIÓ INDIRECTA + INVERSIÓ INDUÏDA EN REHABILITACIÓ		
	Segons estudi realitzat per l'Institut Cerdà	
Amb obres incloses al Pla de barris	2008-2017	1.285.157,26 €
Amb obres complementàries al Pla de barris	2008-2017	6.428.770,88 €
TOTAL		7.713.928,14 €
		96.022.180,51 €

* Import aproximat (font: Barcelona Activa)

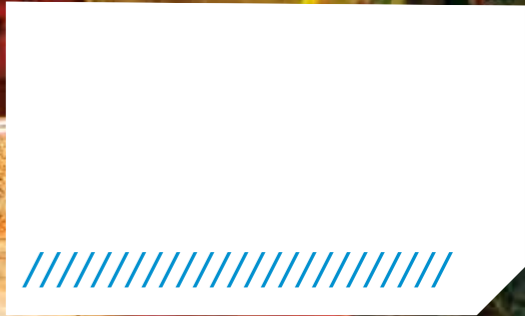
** Import del 2009-2017 (font: Agència de Salut Pública de Barcelona)

8

Conclusions

8

Conclusions

Aquesta memòria neix amb la intenció de mostrar totes les actuacions efectuades entre els anys 2008-2017 dins del Projecte d'intervenció integral del barri de la Barceloneta. A més, es vol posar de manifest la transformació viscuda al barri gràcies a la voluntat de totes les persones implicades i l'administració municipal.

El Projecte d'intervenció integral ha tingut en compte el caràcter del barri i la seva tradició, respectant les seves arrels i abordant els reptes apareguts en els últims anys amb l'arribada de nous veïns i turistes. Aquest fet fa que la població del barri de la Barceloneta hagi crescut considerablement i que hi conviuen veïns amb perfils molt diferenciats, cadascun amb les seves necessitats.

Així, s'han desenvolupat un total de 29 intervencions intervencions, 16 de les quals corresponen a millores en l'**àmbit urbanístic**, 3 a la **rehabilitació d'edificis privats** i 10 a **programes socials**.

En aquest sentit, la inversió havia de tenir un doble vessant públic i privat: d'una banda, la millora dels equipaments públics, urbanització i accessibilitat dels carrers i places era necessària per preservar el caràcter històric del barri i, d'altra banda, la rehabilitació de les finques privades en pitjor estat de conservació aplicaria clares millores a la vida de molts veïns, sobretot gent gran amb problemes de mobilitat.

Pel que fa a l'**espai públic**, s'ha millorat l'arbrat i l'enllumenat del parc de la Barceloneta i de les places de la Maquinista i el Llagut, s'ha donat prioritat als vianants per davant dels vehicles en alguns carrers transversals, com el carrer del Sant Carles o el carrer de la Maquinista, i s'ha millorat l'accessibilitat de la plaça Hilari Salvadó amb relació al passeig Marítim. També cal remarcar les millores efectuades a **equipaments d'ús veïnal**, com l'adequació del Centre Cívic Barceloneta o la creació de l'**Espai de Mar**, centre d'activitats relacionades amb el mar i la platja que garanteix l'accessibilitat des de la rampa instal·lada a través d'una altra actuació.

A més, un grup de diverses actuacions ha servit per adequar **edificis històrics** del barri i dotar-los de titularitat pública per convertir-los en equipaments al servei dels veïns i veïnes de la Barceloneta. En aquest sentit, trobem l'adquisició i rehabilitació de la **Casa del Porró** per part de l'Ajuntament, convertida en espai on es realitzen activitats artístiques i culturals amb caràcter pedagògic, o el cas de la recuperació de l'antic edifici de la cooperativa la Fraternitat com a **biblioteca pública del barri**. La rehabilitació de l'edifici de la **Fàbrica del Sol**, ubicat a la finca històrica de les antigues oficines de Catalana de Gas, i la seva adequació com a espai de divulgació mediambiental, posa de manifest una funció divulgativa a disposició dels veïns i veïnes.

En el marc de les actuacions de caràcter públic, no oblidem aquelles millores dels espais que suposen **àrees d'esbarjo**, com ara el **conjunt escolar de la Maquinista**, amb el cobriment de la pista poliesportiva i la millora dels accessos tant a la pista esportiva com als centres educatius.

És de vital importància, per tal d'assolir uns nivells òptims de qualitat ambiental, dotar els veïns i veïnes del barri de recursos per tal de reduir l'impacte mediambiental i fomentar el reciclatge. Així, aquest pla ha inclòs en les seves actuacions accions com la realització d'una campanya d'informació dirigida als veïns i veïnes per reforçar la **recollida selectiva** de residus, el taller "**Recuina, cuina de sempre, consum responsable**" destinat al consum responsable a la cuina o l'obra de teatre *I tu què saps?* per conscienciar sobre la tinença responsable d'animals domèstics.

En matèria d'**accessibilitat**, tant important per facilitar les condicions de vida dels més grans i de les persones amb discapacitat, el Pla de barris ha volgut millorar la connexió amb el passeig Marítim d'alguns carrers amb un gran desnivell. Les actuacions s'han centrat a prioritzar l'espai per als vianants i reduir el desnivell del pendent al carrer Andrea Dòria i s'ha instal·lat una rampa al voltant de la font de Carmen Amaya, a la plaça Brugada.

El caràcter històric de la Barceloneta, construïda al segle XVIII, fa que molts dels seus edificis públics i privats requereixin una inversió en manteniment necessària per preservar els seus trets característics i, a la vegada, millorar els elements comuns dels edificis on conviuen els veïns i veïnes. Així, com que moltes d'aquestes construccions presenten tècniques tradicionals, es van preveure ajuts addicionals per als **edificis amb valor històric**.

Es tramiten 57 expedients de rehabilitació en una campanya de la qual s'han beneficiat 650 habitatges i 27 locals i un total de 1.238 veïns. Les obres realitzades s'han centrat en l'estructura horitzontal i vertical, les façanes principals i posteriors, les cobertes, els patis de llums, les instal·lacions de llum, aigua i gas, els baixants, l'antena col·lectiva, actuacions d'estalvi energètic, l'ascensor i la supressió de barreres arquitectòniques i les escales. Les rehabilitacions es van efectuar en edificis dels carrers Magatzems, passeig Joan de Borbó, Grau i Torras, Sant Miquel, Giné i Partagàs, Pontevedra, passatge Carbonell, Comte de Santa Clara, Andrea Dòria, Maquinista, Pizarro, Vinaròs, Salamanca, Atlàntida, Marquès de la Quadra, Ginebra, Sant Carles, Balboa, Sal, Mar, Mestrança, Sant Elm, Marquès de la Mina, Mediterrània, Sevilla, Vila Joiosa, Meer, Almirall Churruca, Guitert, Pescadors i Mariners.

Aquesta possibilitat de millorar els elements comuns de les finques, la seva salubritat, habitabilitat i seguretat estructural, va generar un gran interès per part dels veïns i veïnes de la Barceloneta i va donar lloc a una cultura del manteniment i de col·laboració en la millora del barri.

Durant les fases de rehabilitació d'elements col·lectius i d'elements comuns dels edificis, s'ha dut a terme un treball de **mediació comunitària** per diagnosticar possibles conflictes i dinamitzar la comunitat. Aquest programa permet responsabilitzar els veïns en la millora dels elements col·lectius dels edificis. Entre aquests programes, cal destacar el 2009 el programa "Hola Estiu Barceloneta!" per fomentar l'ús respectuós de l'espai públic o el 2012 l'elaboració de la Guia d'ús i manteniment dels edificis amb un recull de recomanacions perquè la comunitat tingui cura del seu immoble, així com consells referents a la gestió de comunitats de propietaris.

En l'aplicació de les actuacions del programa de la Llei de barris es va aprofitar per implantar una sèrie d'actuacions relacionades amb **programes socials** molt necessaris al barri de la Barceloneta.

Entre elles podem destacar el programa marc de **dinamització de grups de treball de dones** amb accions destinades a la prevenció de la violència de gènere i a la promoció del col·lectiu de les dones. Dins d'aquest programa s'inclouen activitats com el projecte "Iguals i diferents" per incorporar la perspectiva de gènere en totes les entitats del barri, debats organitzats per Homes per l'Equitat de Gènere sobre el paper dels homes en la societat i la família i programes per a la formació i la recerca de feina per al col·lectiu de les dones.

Diversos plans de **participació ciutadana** van permetre la interacció constant del veïnat de la Barceloneta, imprescindible per a una adequada implantació de les actuacions del Pla de barris. Es crea un grup específic de **cultura** i un altre de **comerç** formats per diferents organitzacions i agents socials, que participen en la Comissió de Seguiment del Consell de Barri.

El Pla de participació ciutadana i tots els programes que integren el Pla de barris es coordinen des de l'**Oficina Tècnica** instal·lada al barri.

Dins del programa de **dinamització del lleure** en l'espai obert, l'activitat central són les caminades en grup de "Barceloneta, pas a pas"; també és un eix relacional el de la pràctica esportiva.

La creació d'un nou centre obert per a **infants** i famílies, amb projectes de reforç escolar; l'organització d'activitats de lleure per a **joves** dins del Pla jove de la ciutat de Barcelona; la millora de la qualitat de vida i autonomia de les **persones grans**, promovent la relació amb la resta de la comunitat, i la promoció de la **dinamització comercial** de la Barceloneta són altres de les accions de caire social executades.

Per acabar, es posa en marxa una sèrie de **programes complementaris** en què el Servei d'Ocupació de Catalunya crea el projecte "**Treball als barris**", que aporta mesures complementàries al Pla de barris en matèria d'ocupació amb la col·laboració de Barcelona Activa. A més, s'inicien diferents mesures de desenvolupament econòmic al barri, que incorporen sessions informatives i tutories de diferents professionals, així com programes per adquirir experiència laboral (plans d'ocupació) i accions per fomentar el comerç, com l'elaboració d'un estudi sobre la qualitat i l'atractivitat comercial i de restauració de la Barceloneta.

Un altre programa complementari ha estat "**Salut als barris**", creat l'any 2010 per l'Agència de Salut Pública de Barcelona, el Districte de Ciutat Vella, el sector de Salut de l'Ajuntament i el Consorci Sanitari de Barcelona amb l'objectiu d'atendre els problemes reals del barri, com l'aïllament de la gent gran, el consum d'alcohol i altres drogues i el suport acadèmic a infants.

A més, "Salut als barris" inclou actuacions com el **programa d'acompanyament** desenvolupat per l'associació AFEV per acompanyar de manera integral en l'educació d'infants i joves en risc d'exclusió social i, juntament amb Càritas i altres entitats, la creació de l'Escola d'habilitats parentals per tal de facilitar que pares i mares adquireixin estratègies personals, emocionals i educatives a l'hora de relacionar-se amb els seus fills.

Cal mencionar, finalment, que la Barceloneta ha viscut també un procés de transformació urbanística en paral·lel al desenvolupament de la Llei de barris, gràcies a importants **inversions complementàries** com la rehabilitació de la Fàbrica del Sol o la construcció de l'Escola Mediterrània.

En definitiva, el Pla de barris ha volgut centrar les seves actuacions en aquells sectors i aquelles necessitats més reclamades durant anys pels veïns de la Barceloneta. I ho ha fet amb la col·laboració de les diferents administracions, les entitats locals i les aportacions dels veïns i veïnes del barri, sense els quals aquestes millores no haguessin estat possibles.

De ben segur que totes les intervencions s'aniran consolidant i totes les accions engegades tindran una continuïtat que ha de contribuir a una evolució del barri, preservant sempre el seu caràcter, allò que el fa únic.

Annex I:
*Informe de valoració
sobre el Programa
de rehabilitació
del Pla de barris
de la Barceloneta*

Annex I: Informe de valoració sobre el Programa de rehabilitació del Pla de barris de la Barceloneta

0. Índex

1. El Programa de rehabilitació dins el Pla de barris de la Barceloneta

- 1.1 Objectius
- 1.2 Descripció del Programa de rehabilitació
- 1.3 Perfil sociodemogràfic de la població beneficiària

2. Descripció del parc edificat de la Barceloneta

- 2.1 Tipologia de finca
- 2.2 Estat de conservació aparent dels edificis i patologies més comunes
- 2.3 Causes més comunes del deteriorament

3. Tipologia d'ajuts i gestió

- 3.1 Pressupost del Programa i tipologies d'ajuts
- 3.2 Gestió i mètode
- 3.3 Altres valors afegits que aporta el Programa

4. Dades estadístiques dels expedients executats

5. Conclusions

- 5.1 El mètode, pros i contres
- 5.2 Descripció del perfil social de les comunitats de veïns a partir de les finques del Programa de rehabilitació
- 5.3 Possibles causes de la no rehabilitació de finques o de la baixa incidència d'altres programes d'ajuts
- 5.4 Possibles millores al programa executat
- 5.5 Possibles estratègies per incentivar la rehabilitació

Annexos

- 1 Fitxes de les finques rehabilitades
- 2 Models documentals
- 3 Bases reguladores

1. El Programa de rehabilitació dins el Pla de barris de la Barceloneta

1.1. Objectius

L'àrea de la Barceloneta, per les seves característiques, es troba a la tipologia determinada per la Llei 2/2004 com a àrea vella o nucli antic. Tal com les anteriors dades sociodemogràfiques demostren (informe EDAS 2007), es tracta d'un barri amb una presència d'unitats d'habitatge en condicions mínimes d'habitabilitat i presenta una problemàtica social i un procés de regressió urbanística, amb presència de dèficits urbans i ambientals, problemes econòmics i de desenvolupament local, que configuren una problemàtica que justifica una actuació de caràcter integral en el marc de la subvenció de la Llei de barris.

El Pla de barris de la Barceloneta està format per 33 actuacions segons els vuit camps que marca la Llei de barris, els quals hem agrupat en cinc àmbits, més un sisè, que no és pròpiament temàtic ni sectorial, sinó l'àmbit de la gestió del projecte.

Pel que fa al Programa de rehabilitació, es desenvolupa a través de dues actuacions del camp d'habitatge i una del camp de millora social, urbanística i econòmica del barri:

- Rehabilitació dels equipaments comuns dels edificis
- Rehabilitació dels equipaments comuns dels edificis amb valor històric/artístic
- Mediació comunitària als edificis

1.2. Descripció del Programa de rehabilitació

La definició d'aquest programa ha vingut motivada, en part, per les característiques socials del barri. La Barceloneta és un barri popular, d'origen pesquer i de classe social humil. Des del seu naixement el 1753, i per la seva situació, sempre ha quedat al marge del creixement i desenvolupament de la "Barcelona històrica".

A aquesta variable més morfològica o física, cal sumar-hi altres variables més socioculturals: per un cantó, el perfil humil i la baixa capacitat econòmica de la població que hi viu, que dificulten qualsevol tipus de millora integral de les finques pels seus elevats costos o per la seva complexitat de gestió. Per l'altre, i força lligada al punt anterior, la baixa o nul·la "cultura del manteniment", que ha portat al llarg dels anys a una degradació importantíssima de les finques, fet que ha augmentat encara més els costos d'una possible intervenció i n'ha dificultat l'execució.

Pel què fa a l'estat de l'edificació, la majoria de les finques de la Barceloneta són finques històriques construïdes amb tècniques tradicionals: murs de càrrega i forjats amb biguetes de fusta o metàl·liques i revoltos ceràmics. Els balcons originals de pedra es combinen amb balcons d'estructura metàl·lica o llosa de formigó i la majoria dels revestiments encara conserven l'estucat de calç. La majoria de terrats són encara a la catalana amb cambra ventilada i, pel que fa a les instal·lacions, si bé algunes s'han renovat, continuen abundant els sistemes obsolets.

La falta de manteniment comentada anteriorment ha fet que les patologies estructurals (derivades normalment del poc manteniment de terrats, façana i instal·lacions) siguin força generals. La degradació dels terrats, escales de veïns, façanes i balcons, en diferents graus, també són patologies generalitzades a tot el parc edificat. La falta de renovació i adaptació a les noves normatives de les instal·lacions són també un factor a tenir en compte en la degradació general dels edificis.

Trets principals del Programa

El Programa de rehabilitació pretén una millora de les condicions de vida dels veïns de la Barceloneta a través d'una rehabilitació acurada i personalitzada dels edificis que conformen el barri, sense que es perdi el caràcter propi que ja té.

Entenent el perfil social i econòmic dels veïns i el deteriorament general dels edificis, s'ha dissenyat un programa que permet una intervenció personalitzada i personal, amb la voluntat d'involucrar els propietaris i els veïns en la millora dels seus edificis, amb la voluntat de generar una cultura del manteniment, a fi de col·laborar, per extensió, en la millora del barri.

Es pretén abordar la rehabilitació dels elements comuns dels edificis per millorar-ne condicions d'accessibilitat, salubritat, habitabilitat i seguretat estructural. També s'inclouen condicions específiques per a la rehabilitació d'edificis amb valor històric.

Tot i que el programa preveu subvencions per a diferents camps, es pretén analitzar cas per cas cada finca i cada sol·licitud per adequar els ajuts al tipus d'intervenció necessària. També es preveuen subvencions especials a propietaris amb dificultats econòmiques importants.

1.3. Perfil sociodemogràfic de la població beneficiària

Informació extreta de l'informe fet per Espai d'Anàlisi Social, SL, amb data d'abril del 2008

La població del barri de la Barceloneta representa el 13,9% de la població total del districte de Ciutat Vella.

Cal destacar que, en relació amb l'edat, la població presenta una **progressiva dinàmica demogràfica d'envelliment**, que, si bé ha estat mitigada, en part, per l'arribada de diferents contingents de nous nadius, no presenta una renovació generacional mitjançant l'augment dels naixements. En aquest sentit, l'anàlisi de la piràmide poblacional ens indica que el percentatge de població infantil és inferior al registrat per al conjunt de la ciutat.

En relació amb les característiques de la població, cal destacar la **creixent presència de persones immigrades** els darrers anys, que han passat de ser un 8,6% de la població, segons dades de l'any 2001, a ser un 24,9% l'any 2007.

Aquest col·lectiu, que està modificant la fisonomia del barri, ha contribuït al manteniment més o menys estable en els darrers cinc anys de la població de la Barceloneta, donat que, tot i que el creixement natural ha estat negatiu, s'ha vist compensat per l'arribada de població immigrada en edat de treballar –sobretot entre els 20 i 29 anys– i altament masculinitzada. La irrupció d'aquest nou fenomen en el barri de la Barceloneta sembla haver estat assumit amb total normalitat per la població, tant per part de la novinguda com pel que fa a la població d'acollida. En aquest sentit, no es registren discursos que posin de manifest l'existència de particulars conflictes en la convivència, i si n'hi ha són puntuals i de baixa intensitat i sense transcendència per a la comunitat.

D'altra banda, i malgrat ser un col·lectiu no tant nombrós, el **jovent del barri** és un altre focus d'interès. Entre aquest col·lectiu es registra un elevat fracàs escolar, un consum normalitzat de tòxics, dèficits d'atencions bàsiques i conductes sexuals de risc, cosa que s'accentua en el cas de les noies amb avortaments reiterats. A més, el barri és deficitari en espais de trobada i activitats adreçades als joves i infants.

Un altre col·lectiu rellevant és el femení. En relació amb la **situació de la dona al territori**, les dades apunten aquest col·lectiu com un sector de la població en situació de **desigualtat social i altament desfavorit**. El fenomen de l'envelliment, el baix nivell de formació, la reduïda participació en el mercat laboral i una dedicació majoritària a tasques de cura i domèstiques allunyen més la dona dels espais públics i de participació social. Això es veu agreujat per conductes de gènere molt estereotipades, i fins i tot per un procés d'invisibilització, en no disposar d'espais relacionals al barri.

Un altre col·lectiu d'elevat risc social són les **famílies monoparentals**. A la Barceloneta aquest col·lectiu està encapçalat fonamentalment per dones amb fills, i representa un 15,1% dels nuclis familiars, percentatge lleugerament inferior al registrat al districte de Ciutat Vella (15,4%), però 2,3 punts superior al 12,8% registrat per a la ciutat de Barcelona. Aquesta situació pot esdevenir un problema social greu si coincideix amb altres situacions:

- Manca d'una xarxa social i familiar d'ajuda amb prou recursos
- Dificultats en l'accés al mercat laboral
- Dificultats per conciliar la vida familiar i laboral

En relació amb la població que presenta situacions de **risc d'exclusió social**, a partir de les dades del registre de Serveis Socials es comprova que s'han atès un total de 945 usuaris l'any 2007, xifra que representa un 6,1% de la població del barri.

Pel que fa a les característiques relacionades amb la situació socioeconòmica de la població, cal destacar, principalment, que la Barceloneta presenta un dels **nivells més baixos d'instrucció de la ciutat de Barcelona**. La meitat de la població no té estudis o bé té estudis primaris. El baix nivell educatiu de la seva població, especialment en el cas dels joves, significa que pateixen problemes d'elevada precarietat laboral, amb un continu perill d'exclusió social. Per altra banda, la mancança d'uns nivells econòmics mínims agreuja les dificultats per independitzar-se i elaborar un projecte de vida propi.

D'altra banda, quant a la seva relació amb el mercat laboral, la població del barri presenta una **taxa d'atur del 14,5%**, enfront del 10,8% registrat per a la ciutat de Barcelona, agreujat pel fet que el barri presenta una de les rendes familiars més baixes en comparació amb la resta de barris de la ciutat.

Les desigualtats en el nivell d'instrucció, d'ocupació i de rendes es veuen reflectides en l'indicador sintètic de desigualtat social, que situa el barri de la Barceloneta en el tercer lloc per la cua. Dins d'aquest indicador, un altre element que es considera és l'esperança de vida dels seus habitants, que se situa en els 76,1 anys, enfront dels 79,7 anys registrats per a la ciutat.

Una altra característica que defineix les condicions de vida de la població al barri de la Barceloneta són les **condicions deficients** en què viu una part d'aquesta:

- Per una banda, cal destacar la **solitud** en què viu una bona part dels habitants del barri. En aquest sentit, es tracta d'un barri amb un 40% de llars unipersonals, habitades, en més del 40% dels casos, per persones amb 65 anys o més, i en la majoria de casos dones.
- El tret de solitud que acompanya aquest sector de la població es veu agreujat pel deficient estat dels habitatges: edificis antics, ruïnosos, de dimensions molt reduïdes, sovint amb falta de ventilació i on el 80% dels que tenen 4 plantes o més no disposen d'ascensor. Per tant, es pot parlar d'un elevat nombre d'habitatges poc accessibles i en condicions no òptimes per a les necessitats de la població que hi viu, que presenta clares dificultats econòmiques per poder canviar el seu habitatge.

Com a conclusió de l'anàlisi d'aquestes variables, podem afirmar que a la Barceloneta existeixen col·lectius amb un perfil d'elevada vulnerabilitat i grups de persones que es troben en situacions de pobresa i en perill d'exclusió social, per a les quals una intervenció de caràcter integral en el barri pot esdevenir una oportunitat real de fer front als seus problemes i millorar d'aquesta manera les seves condicions de vida.

2. Descripció del parc edificat de la Barceloneta

2.1. Tipologia de finca

Breu evolució històrica i tipologia actual

Quan es fa el "planejament" del barri de la Barceloneta a mitjans del s. XVIII, es preveuen unes illes longitudinals amb parcel·les adossades de 8,40 x 8,40 m, amb finques unifamiliars de PB+1, amb façanes als 2 carrers, amb una superfície aproximada de 60 m² per planta.

La finca original estava plantejada amb murs de càrrega (murs de façana) a base de parets de maó massís de 30 cm i biguetes de fusta amb revoltó ceràmic. Els balcons eren de llosa de pedra natural i les cobertes originals inclinades. La fonamentació era a base de sabata correguda de maó massís recrescut (60 cm) o en alguns casos de pedra natural.

A mesura que el barri es densifica, comencen les remuntes i les particions de les finques originals. De la casa de cos original es passa a la partició horitzontal i posteriorment a les divisions verticals que donen lloc als típics "quarts de casa" de 30 m², que ventilen únicament a un dels carrers.

Aquest fet, i la progressiva densificació que pateix el barri durant el s. XX (que arriba fins a PB+6 en alguns casos), acaba creant una nova tipologia de finca (que és la que predomina actualment), amb escales de veïns de dimensions molt reduïdes amb 1, 2 o 4 pisos per replà que ventilen únicament a una façana, pisos de 30 m² i cobertes planes a la catalana.

Apunts tècnics de la tipologia actual

A nivell estructural, a part de les estructures de forjat a base de biguetes de fusta (més comunes a les plantes inferiors), apareixen alguns forjats a base de biguetes metàl·liques, inclús algunes remuntes més tardanes amb biguetes de formigó prefabricat. Els balcons no originals són generalment a base d'estructura metàl·lica i peça ceràmica o replè de formigó pobre. Alguns dels balcons ja s'han refet amb lloseta armada. L'estructura de l'escala (de dimensions molt reduïdes) és a base de volta a la catalana.

Pel que fa a les instal·lacions, les cobertes normalment disposen d'un baixant de pluvials per quart de casa i façana, que discorre o bé per façana o bé encastat dins el mateix mur de façana. La gran majoria de baixants són encara de fibrociment. El sanejament de cuines i lavabos normalment discorre per baixants independents dels de coberta. Els col·lectors generals discorren per les plantes baixes fins a connectar-se al clavegueram públic del carrer. Massa sovint encara es troben claveguerons ceràmics.

Les instal·lacions d'aigua corrent en alguns casos funcionen encara amb dipòsits a coberta. Els conductes originals eren de plom i encara queden moltes canalitzacions individuals que no s'han renovat.

2.2. Estat de conservació aparent dels edificis i patologies més comunes

Tot i no disposar d'una diagnosi global i acurada de tot el parc edificat de la Barceloneta i partint simplement de l'observació de les finques que hem visitat (103 finques, equivalents al 10% de tot el barri), es pot afirmar que l'estat de conservació de les finques és precari. Partint de l'observació feta a les 103 finques, podríem apuntar com a patologies més comunes:

1. Cobertes

- Inexistència, degradació o envelliment de la tela impermeable
- Envelliment de la rejuntada del paviment o esquerdes a les mateixes rajoles que faciliten l'entrada d'aigua
- Degradació de minvellis perimetrals
- Degradació d'ampits
- Acumulació d'elements en desús
- Eliminació del sistema de coberta a la catalana

2. Façanes

- Degradació dels revestiments originals o substitució dels morters originals de calç per morters inadequats
- Degradació estructural dels balcons (oxidació dels perfils metàl·lics dels balcons). Oxidació de baranes
- Esquerdes a les llindes
- Incompliment de normativa (presència d'instal·lacions a façana, falta d'homogeneïtzació cromàtica de fusteries, materials inadequats, rètols fora de normativa...)
- Problemes d'inestabilitat d'ampits del terrat o elements amb perill de desprendiment

3. Escala

- Degradació dels revestiments, humitats provinents de pèrdues dels sistemes d'instal·lacions individuals, esquerdes puntuals
- Desgast dels graons i de les baranes
- Claraboia deteriorada o amb filtracions evidents. Badalots molt degradats
- Portes del terrat o del carrer deteriorades
- Inexistència de porter automàtic

4. Estructura

- Biguetes afectades per humitats. Caps de biga pròxims a les zones humides deteriorats
- Assentaments diferencials (més acusats en finques en tester) que provoquen obertura de la finca (esquerdes verticals)
- Obertura de caixes d'escala o deteriorament de les voltes de l'escala
- Presència puntual de plagues

5. Instal·lacions

- Deteriorament generalitzat dels sistemes per falta de manteniment
- Pèrdues en el sistema de sanejament vertical (tant comunitari com individual)
- Degradació dels col·lectors horitzontals generals (alguns encara de peça ceràmica)
- Instal·lació d'aigua encara amb dipòsits a coberta. Conductes de plom i puntualment amb pèrdues
- Instal·lació elèctrica comunitària fora de normativa i deteriorada
- Presència d'instal·lacions individuals o col·lectives a façana (calderes, extraccions de fum, antenes, aires condicionats...)

6. Interior d'habitatges

- Degradació puntual d'instal·lacions (elèctriques, aigua corrent, sanejament)
- El alguns casos inexistència de dutxa a l'interior dels habitatges
- Falta de ventilació de lavabos o cuines

2.3. Causes més comunes del deteriorament

La causa més evident i òbvia del deteriorament és una clara falta de manteniment de les finques per part dels seus propietaris. A aquest punt (desenvolupat més àmpliament al punt 5.3 de les conclusions) cal sumar-hi:

- La tipologia de finca:
 - Estructura de fusta o metàl·lica molt susceptible a les humitats i a l'ambient marí agressiu. A les bigues de fusta cal afegir la possibilitat de plagues.
 - Murs de càrrega sense un lligam estructural i sovint sobrecarregats, més susceptibles a moure's o esquarterar-se.
 - Un nivell freàtic molt alt i variable que genera humitats contínues per capil·laritat i assentaments diferencials.
 - Instal·lacions molt antigues, més susceptibles a patir pèrdues d'aigua que malmeten l'estructura.
- La mala execució d'algunes de les rehabilitacions:
 - Materials inadequats a façana (morters de pòrtland) molt degradables per l'ambient marí.
 - Estructures metàl·liques dels balcons poc protegides que es deterioren ràpidament en un ambient tan agressiu.
 - La falta de capa impermeable en algunes cobertes o balcons accelera el deteriorament estructural.
 - Autoconstruccions o reparacions mal executades de les instal·lacions de sanejament o aigua corrent que sovint acaben generant problemes i pèrdues.
- La proximitat del mar fa que les finques pateixin l'agressió de l'ambient marí, dels temporals de vent i de la humitat permanent. Aquests factors acceleren els processos de degradació.

3. Tipologia d'ajuts i gestió

3.1. Pressupost del Programa i tipologies d'ajuts

El programa consta d'un pressupost total de **3.330.000 € + 255.000 €**, que es reparteixen segons el tipus d'ajut atorgat de la següent manera:

Destinatari	Tipus d'ajut	Percentatge subvencionat del cost de les obres
Comunitats de propietaris	Ajut general	Fins al 60% del cost de les obres (fins a un màxim de 10.000 €)
	Ajut addicional (només per a edificis amb valor històric)	10% addicional a l'ajut general (fins a un màxim de 2.000 €)
Veïns i veïnes	Ajut social (per a persones amb dificultats econòmiques)	Import total de l'aportació individual

3.2. Gestió i mètode

El procés comença amb un estudi de la finca que vol acollir-se als ajuts. A través d'una inspecció a la finca, es determina:

- Viabilitat tècnica:** analitza l'estat de conservació de l'edifici i dicta les intervencions prioritàries. També determina un cost aproximat de la intervenció.
- Viabilitat social:** determina el perfil econòmic i social de les persones que viuen a la comunitat, per valorar l'atorgament de l'ajut social.

Cal remarcar la importància de la visita de la finca "pis a pis", que obliga a entrar en contacte directe amb els veïns, cosa que permet una diagnosi més contextualitzada i personal, adaptant la viabilitat tècnica a la composició socioeconòmica de la finca, valorant in situ la viabilitat social de les ajudes addicionals.

És aquesta proximitat amb el destinatari final de la subvenció el que permet entendre el procés també com una "rehabilitació social".

Un cop elaborat l'estudi, s'explica als veïns les possibilitats de rehabilitar l'habitatge, les prioritats d'actuació i els costos aproximats de les obres. La idea és involucrar tota la comunitat en el procés, fer pedagogia de la necessitat de vetllar pel bon estat de la finca: si es vol fomentar la cultura del manteniment, cal que la comunitat conegui l'estat de la finca on viu i el problema derivats d'una falta d'aquesta pràctica.

A partir d'aquest estudi, cal que la comunitat encarregui un projecte tècnic i valori les despeses d'execució amb tres presupostos. L'Oficina del Pla de Barris posa a disposició de les comunitats que ho demanin una borsa de professionals.

El procés culmina amb l'acord de rehabilitació. Al final del procés, i abans de l'inici de les obres, es firma un acord a tres bandes: comunitat + empresa adjudicatària + Oficina Tècnica. En aquest document s'acorden totes les condicions que regiran el procés, així com les subvencions definitives.

L'Oficina elabora per a cada veí un document que recull un resum del projecte que s'executarà juntament amb la justificació de despeses amb les quals s'ha calculat la subvenció. Aquest document té la voluntat de donar màxima transparència al procés, així com, una vegada més, implicar tota la comunitat pel que fa al coneixement de les obres que es realitzaran.

A partir d'aquí, i un cop iniciades les obres, es fa un seguiment periòdic del procés fins que les obres finalitzen. Es comprova que les obres executades siguin les descrites al projecte presentat i es controla que es compleixin els acords descrits al Conveni de rehabilitació.

Amb la finalització de les obres, un cop comprovada la seva bona execució, es liquida la part de subvenció definitiva i es tanca l'expedient.

3.4. *Altres valors afegits que aporta el Programa*

Guia d'ús i manteniment

Paral·lelament al Programa de rehabilitació, s'ha pensat a generar "producte" de caire més pedagògic i pràctic, que permeti a les comunitats de propietaris tenir un coneixement més exhaustiu i concret de què vol dir ser propietari d'una finca pel que fa a les tasques de manteniment i convivència que comporta.

En aquest sentit, i basant-se en la tipologia edificatòria típica de la Barceloneta, s'ha redactat una Guia d'ús i manteniment que recull un seguit d'informació bàsica (redactada en llenguatge planer per facilitar-ne la comprensió) per fer un "manteniment" adequat de l'edifici i evitar així processos de rehabilitació integrals i molt més costosos. Aquesta guia descriu les patologies més comunes dels edificis de la Barceloneta, exposa fotos per saber detectar-los i aconsella quina decisió prendre en cada cas. També indica els passos bàsics a seguir si es vol iniciar un procés de rehabilitació.

A part dels aspectes més tècnics, incorpora un capítol dedicat al funcionament de la comunitat de propietaris, on es recull un seguit de consells i informació pràctica referent a usos, funcionament i resolució de conflictes dins la comunitat.

Aquesta Guia pretén, doncs, ser una espècie de "manual d'instruccions tècniques i socials" per tal de mantenir la "bona salut" de l'edifici i de la mateixa comunitat de propietaris.

Aquest document s'entrega a tots els propietaris de les finques que han entrat en el Programa de rehabilitació.

Paral·lelament es fa una difusió al barri (embustiant una versió resumida) per tal que aquesta informació arribi a totes les comunitats de propietaris de la Barceloneta.

La idea és poder conscienciar les comunitats de la Barceloneta de la necessitat d'un manteniment continuat de les seves finques, així com donar-los eines per millorar el funcionament de les seves comunitats.

Rehabilitació del conjunt d'edifici de Pescadors *(en execució)*

Els blocs de Pescadors

El conjunt de blocs de Pescadors és un conjunt d'11 blocs (amb 11 comunitats de veïns diferents) que formen part d'un únic edifici construït el 1954 i dissenyat pels arquitectes Coderch-Valls. És un edifici singular de la Barceloneta i catalogat amb categoria "C".

Problemàtica

El conjunt té clares deficiències de conservació que afecten principalment la coberta, elements puntuals de façana i instal·lacions comunitàries.

La rehabilitació dels blocs no es pot portar a terme de forma individualitzada perquè és un conjunt catalogat. Aquest fet obliga a tenir un projecte d'intervenció global, per poder actuar puntualment en cada unitat.

La dificultat de posar d'acord les 11 comunitats per encarregar un projecte d'intervenció global ha portat a una situació de "no intervenció" perpètua, o a intervencions il·legals que han modificat substancialment la composició original del conjunt.

La baixa capacitat econòmica dels propietaris dels pisos que formen el conjunt és l'altre factor clau que encalla el procés.

Objectiu

Portar a terme una rehabilitació necessària del conjunt, intentant resoldre els dos esculls que la impossibiliten: problema econòmic i impossibilitat d'acord.

Pel que fa a la part tècnica, la voluntat és rehabilitar l'edifici de Pescadors de forma unitària i sota els mateixos criteris estètics i tècnics, tenint en compte l'estat actual i particular de cada bloc, amb la voluntat de resoldre les patologies existents i de recuperar (en la mesura del possible) la imatge original del conjunt.

Pel que fa a la part econòmica i social, la voluntat és portar a terme aquesta rehabilitació integral comptant amb la participació dels veïns en tots els estadis del procés i al mateix temps oferir unes ajudes econòmiques que facin viable aquesta millora.

Estratègia plantejada

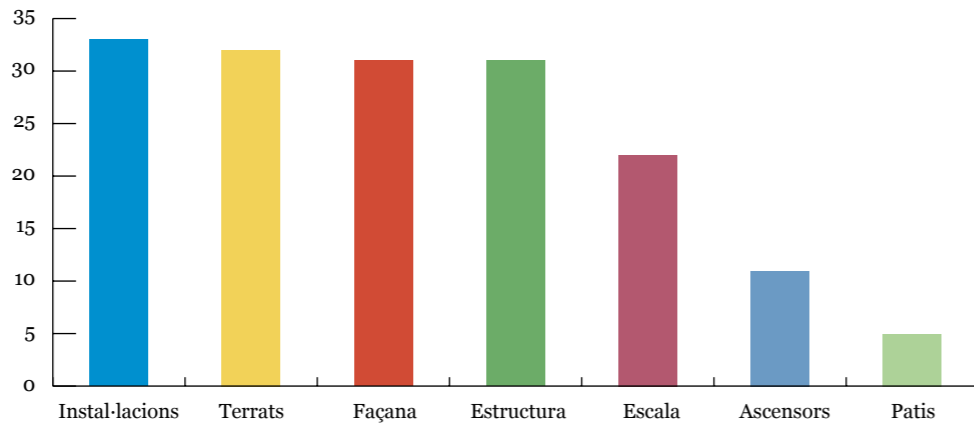
1. Diagnosi de l'estat actual de conservació del conjunt i redacció d'un projecte executiu per a la rehabilitació de tots els blocs.
2. Consensuar i casar les necessitats i prioritats de rehabilitació, els requeriments de patrimoni, les possibilitats econòmiques dels veïns i les subvencions disponibles. Donar importància a la mediació en tot el procés per tal d'assegurar l'èxit del procés.
3. Executar les obres de rehabilitació de tot el conjunt durant el 2012.

La voluntat d'aquesta actuació és comprovar com processos enquistats per diversos impediments (de caire social, econòmic i administratiu) es poden desencallar actuant des del territori amb els mitjans necessaris.

Tot i que és evident que sense un fons econòmic al darrere molts processos no poden tirar endavant, també és cert que sense un coneixement real de les circumstàncies i una acció activa de l'Administració (que inclou coneixement del territori i mediació amb els veïns) és molt difícil arribar a solucions reals i satisfactòries per a totes les parts.

En aquest cas concret, també s'ha volgut utilitzar un procés de rehabilitació per actuar "socialment" millorant la cohesió entre els diferents propietaris. S'ha intentat implicar totes les comunitats de veïns de l'edifici (11) en tot el procés per tal de fer-los corresponsables del procés i per tal que l'èxit d'aquest el visquessin com un "èxit col·lectiu". Aquest fet creiem que pot millorar la convivència entre les diferents comunitats, allunyar desconfiances i potenciar la creació d'una mancomunitat de propietaris.

Tipus d'intervenció de les finques subvencionades

4. Dades estadístiques dels expedients executats

Dades generals

Total finques rehabilitades	57	6,04% respecte al total de la Barceloneta
Total ajuts atorgats	643	7,26% respecte al total de departaments de la Barceloneta
Total veïns beneficiaris	1238	7,73% respecte al total de la Barceloneta
Total propietaris exclosos	60	8,53% de les sol·licituds presentades
Renúncia	22	
Exclosos	38	

Dades econòmiques

Preu mitjà per obra (obra + taxes + arquitecte), IVA inclòs	111.172,48 €
Preu mitjà per habitatge/local	9.172,13 €
Subvenció mitjana atorgada (general)	5.149,34 €
Subvenció mitjana atorgada (social)	7.395,08 €

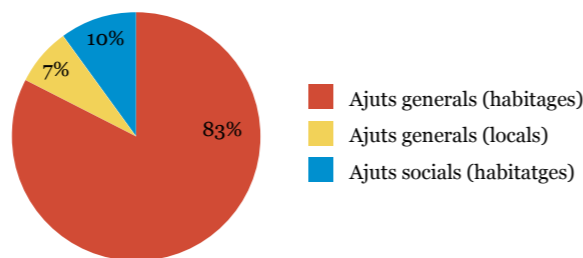
Dades socials

Tipologia d'ajuts		
Total ajuts generals a locals	48	7 % respecte al total d'ajuts
Total ajuts generals a habitatges	535	83 % respecte al total d'ajuts habitatges
Total ajuts socials	64	10 % respecte al total d'ajuts
Règim dels habitatges sol·licitants		
Ocupat pel propietari	415	66% respecte al total d'habitatges sol·licitants
Lloguer contracte LAU	173	27% respecte al total d'habitatges sol·licitants
Renda antiga	27	4% respecte al total d'habitatges sol·licitants
Altres	20	3% respecte al total d'habitatges sol·licitants

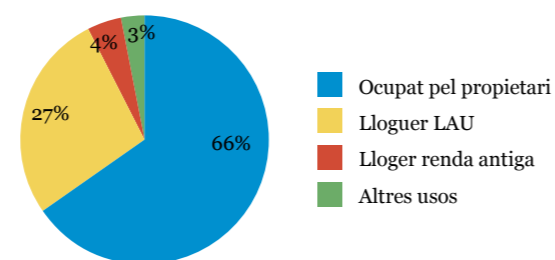
Dades tècniques

Tipus d'intervenció	% de les finques que l'han realitzat
Intervenció en els sistemes d'instal·lacions	57,89 %
Renovació sistema elèctric comunitari	37,90 %
Intervenció en el sanejament	34,57 %
Intervenció en el sistema d'aigua	24,56 %
Antena col·lectiva	22,40 %
Intervenció en el sistema de gas	6,90 %
Intervenció en terrats	55,20 %
Intervenció en façanes	53,40 %
Intervenció en l'estructura	43,85 %
Intervenció en l'escala de veïns	37,90 %
Instal·lació d'ascensors	19,00 %
Intervenció en els patis comunitaris	8,60 %

Tipologia d'ajuts

Ocupació dels habitatges

5. Conclusions

5.1. El mètode, pros i contres

Un dels trets diferencials en l'aplicació del Programa de rehabilitació ha estat una gestió de proximitat entre els tècnics de l'Oficina del Pla de Barris i els veïns destinataris dels ajuts.

Si bé el programa es fonamenta bàsicament en la concessió d'una ajuda econòmica, la gestió individualitzada i propera amb les comunitats ha permès tractar cada cas de forma diferent i adequar els esforços i mitjans a cada realitat amb l'únic objectiu de poder portar a terme les obres.

Com a punts a favor d'aquesta gestió de proximitat, destaquem:

1. Certesa que tots els propietaris s'assabenten de les ajudes i que tots els veïns són conscients que cal fer unes obres.
2. Certesa que les obres que es fan són les mínimes indispensables per aconseguir una seguretat i salubritat adequades.
3. Seguretat i transparència en la gestió dels pressupostos. Acompanyament personalitzat pel que fa als tràmits administratius de tot el procés.
4. Coneixement personalitzat dels casos d'ajuda social i, per tant, més seguretat que les persones que no poden afrontar econòmicament unes obres obtenen la subvenció social prevista.
5. Coneixement dels usos fraudulents d'alguns dels propietaris i per tant denegació dels ajuts als propietaris que no compleixen les bases.
6. Coneixement de la "composició social" de cada finca, amb derivació (si cal) de casos concrets a Serveis Socials, possibilitat d'exercir la mediació per desencallar situacions enquistades dins les comunitats, possibilitat de detectar la presència de pisos d'ús turístic sense llicència o possibilitat d'informar d'altres programes municipals als usuaris potencials.
7. La implicació de les empreses constructores en el procés genera una millor implicació de l'empresa amb la comunitat.
8. La proximitat dels tècnics genera confiança en l'Administració.

Com a punts febles d'aquesta gestió de proximitat, destaquem:

1. Gestió més complexa.
2. Excessiva vinculació amb els veïns, que pot comportar en alguns casos dificultat per aplicar les normatives o les bases reguladores corresponents.

Malgrat els punts febles del mètode, es valora molt positivament el tracte personalitzat amb les comunitats. S'observa que molts dels processos no podrien portar-se a terme sense una certa mediació o acompanyament per part dels tècnics. Això comportaria que les finques amb una composició social més "complexa" i amb menys recursos no arribessin mai a percebre ajuts municipals pel simple fet de no ser capaces de tramitar-los o de posar-se d'acord.

El tracte de proximitat també permet als tècnics tenir un coneixement més real de la població que rep els ajuts i, per tant, un coneixement més real de si les ajudes estan ben aplicades.

5.2. Descripció del perfil social de les comunitats de veïns a partir de les finques del Programa de rehabilitació

D'entrada, podem afirmar que la majoria d'inquilins de les comunitats tractades són propietaris del pis on viuen. Un 67% dels veïns beneficiaris són els mateixos propietaris del pis. El 33% restant viuen de lloguer. És important notar que, dels inquilins que viuen de lloguer, la gran majoria (82%) ho són amb contracte de renda antiga.

A partir d'aquí, i partint del coneixement de les comunitats que han demanat les ajudes, podríem establir algunes característiques que es repeteixen en bona part de les comunitats:

Bona part de les comunitats tenen un president compromès que és el que ha motivat la sol·licitud de la subvenció. Les comunitats que l'han sol·licitat són comunitats amb una certa voluntat de mantenir la seva finca, malgrat que això suposi una despesa important. La majoria de propietaris són famílies humils, on abunden les persones grans que viuen soles. Bona part de la gent gran cobra pensions molt baixes (per sota dels 500 €) i no és la regla general trobar famílies on treballin tots els seus membres. La gran majoria són veïns del barri de tota la vida, malgrat que apareixen alguns nousvinguts, normalment de classe més benestant.

5.3. Possibles causes de la no rehabilitació de finques o de la baixa incidència d'altres programes d'ajuts

Partint de l'experiència dels expedients de comunitats que han demanat els ajuts, podríem establir diferents causes que porten els propietaris a no rehabilitar les seves finques:

1. Dificultat econòmica

En el cas de la Barceloneta, la dificultat econòmica és el principal obstacle.

L'antiguitat i tipologia de les finques, sumada a un baix manteniment, fa que les rehabilitacions siguin, per norma general, costoses.

En finques de propietat horitzontal, un parell propietaris que no poden pagar pot ser motiu suficient perquè la comunitat no pugui iniciar les obres.

Els morosos també són causa d'ajornament indefinit de les obres de millora ja que les comunitats no volen fer-se càrrec de la seva part i els processos judicials de reclamació són lents i costosos.

El fet que les ajudes "ordinàries" es paguin a posteriori (sovint a 1 o 2 anys vista) dificulta la viabilitat econòmica de les obres per falta de finançament inicial i, per tant, en redueix la petició.

2. Falta de cultura de manteniment, falta de previsió

La majoria de comunitats no preveuen un manteniment periòdic de les seves finques, fet que agreuja certes patologies i, a la llarga, comporta rehabilitacions molt més costoses.

La falta de previsió de derrames per fer front a les obres (encara que siguin ajustades a les capacitats dels propietaris) impossibilita fer les obres quan aquestes ja són inajornables.

3. Desinterès dels propietaris

En casos de propietaris que no viuen a les finques (ja siguin propietaris horitzontals o verticals) s'accentua la deixadesa pel que fa al manteniment de la finca o dels mateixos pisos. En aquests casos, la falta de recursos dels inquilins i el desconeixement dels seus drets fan que sovint la finca es vagi degradant sense qui ningú iniciï cap procés per obligar a una rehabilitació integral.

Malgrat que l'Administració disposa d'armes per obligar a la rehabilitació d'immobles (moltes coercitives), moltes vegades aquestes se centren només en el deteriorament de façanes, i s'obliden patologies estructurals o de sistemes d'instal·lacions que no són observables des del carrer però que sovint són de més gravetat que les de la façana.

5.4. Possibles millores al programa executat

Un cop finalitzat el projecte i a través de l'experiència, podríem apuntar algunes modificacions que probablement millorarien el programa, fent-lo més eficient o més extensiu.

1. És clar que les ajudes socials són bàsiques per desencallar un procés de rehabilitació en comunitats de baix poder adquisitiu. Si partim de la idea que les rendes més baixes ja reben un 100% de subvenció, entenem que la resta de propietaris podrien percebre un percentatge menor (entorn del 40-50%) sense que això suposés un obstacle per fer les obres. Això permetria reduir la subvenció per comunitat en un 10-20% i per tant poder rehabilitar més finques amb el mateix pressupost inicial. En el cas concret de la Barceloneta, això hauria suposat poder subvencionar aproximadament unes sis finques més.
2. En la mateixa línia, es podria establir una subvenció general de dos trams. Un primer tram per a rendes altes del 30% i un segon tram per a rendes baixes del 50%, mantenint sempre les ajudes socials al 100%. Si bé això permetria arribar encara a més finques amb el mateix pressupost inicial, també podria encallar algunes comunitats per oposició dels propietaris que perceben menys subvenció... Val a dir que aquesta aplicació burocratitzaria i alentiria més tot el procés.

3. En la mateixa línia d'optimitzar més el pressupost total per arribar a més finques, es podria posar un límit per finca en cas de propietaris verticals, o un límit per finca general per evitar que les finques amb molts veïns s'enduguin la major part dels recursos en detriment de finques més petites.
4. El programa s'ha portat a terme de forma "passiva", atenent les comunitats que sol·licitaven les ajudes per ordre d'entrada d'expedient. Això ha comportat que les comunitats subvencionades no sempre siguin les més necessitades econòmicament o les més degradades... Una política "activa", anant a buscar les finques més degradades i amb més problemes econòmics, hauria assegurat una optimització més social del Programa.
5. Relacionat amb el punt anterior, es constata que una diagnosi acurada de l'estat de conservació de les finques incloses dins l'àmbit del Programa hauria permès fer aquesta política activa per "atacar" els casos més necessitats.
6. Si bé el programa preveu un control dels usos fraudulents dels pisos que han rebut l'ajut, així com un control dels seus lloguers o vendes posteriors, calen més mitjans i col·laboració entre administracions per assegurar aquestes polítiques.
7. Si bé el fet que els diners es paguin directament a la constructora facilita l'execució de les obres (ja que els veïns no han d'avançar els diners), també escanya les mateixes constructores ja que són elles les que han de fer de "financeres" de les obres sense haver-ho previst d'entrada. Tenint en compte que ja existeix un aval, es podria permetre un pagament durant l'obra del 80% i que només quedés el 20% per al final d'obra.
8. El fet que les subvencions només puguin ser per a elements comunitaris dificulta sovint la rehabilitació integral, doncs existeixen habitatges que necessiten una reforma interior important per complir l'habitabilitat. No tenir possibilitat de subvenció privada (combinada a la comunitària) provoca que algunes rehabilitacions deixin pisos que no compleixen l'habitabilitat. Caldria preveure una línia d'ajuts per a l'interior dels pisos, compatible amb les subvencions per obra d'elements comuns.

5.5. Possibles estratègies per incentivar la rehabilitació

Un cop executat el Programa, es pot constatar que les ajudes a la rehabilitació són el principal incentiu per tal que les comunitats de propietaris s'atreveixin a afrontar unes obres. De totes maneres, podríem destacar altres aspectes que no són tan evidents però que ajuden a desencallar processos enquistats.

1. Una política activa per arribar a les comunitats més "exclòses del sistema" i informar-los de l'existència d'ajudes al mateix temps que se'ls fa un acompanyament permetria rehabilitar un parc edificat que difícilment es pot rehabilitar d'una altra manera.
2. Potenciar el perfil de tècnic-mediador que faci de pont entre administració-comunitat, que ajudi a tramitar les ajudes o que ajudi a desencallar problemes enquistats dins les mateixes comunitats, també permetria rehabilitar finques que ho necessiten des de fa temps.
3. Tenir una diagnosi clara del parc edificat i enfocar bé les ajudes pot millorar l'èxit d'un programa de rehabilitació.
4. Que les ajudes a la rehabilitació es paguin durant l'obra i directament a la constructora en facilita la viabilitat econòmica i en garanteix la transparència.

Projectes urbanístics i d'equipaments

- 1 Pl. Antoni Genescà i Coromines, pl. de la Maquinista i pl. Pompeu Gener
- 2 C. Judici
- 3 C. la Maquinista i c. Sant Carles
- 4 Pl. Hilari Salvadó
- 5 CC Barceloneta
- 6 Espai de Mar
- 7 Casa del Porró
- 8 Cooperativa La Fraternitat
- 9 Oficina tècnica a la plaça de la Maquinista
- 10 Pistes de la Maquinista
- 11 Oficina tècnica a la plaça de la Maquinista
- 12 Fàbrica del Sol
- 13 Punt verd
- 14 Fàbrica del Sol
- 15 Rampa del pg. Marítim
- 16 Pl. Brugada i c. Andrea Dòria

Projectes urbanístics i d'equipaments

- 20 Casa de la Barceloneta 1761, c. Sant Carles 6
- 21 Centre Cívic Barceloneta, c. Conreria 1-9
- 22 Oficina Tècnica a la plaça de la Maquinista
- 23 Biblioteca Barceloneta, La Fraternitat i Centre Cívic la Barceloneta
- 24 Oficina Tècnica a la plaça de la Maquinista
- 25 La Fraternitat i la Biblioteca
- 26 CEIP Mediterrània
- 28 Mercat de la Barceloneta, pl. del Poeta Boscà
- 29 CAP Barceloneta i GAMAR: parc de la Barceloneta, c. del Gas 4

Rehabilitació d'edificis privats

1 C. Magatzems 1	18 C. Salamanca 31	40 C. Mediterrània 8	62 Passatge Carbonell 8
2 Pg. Joan de Borbó 33-34	20 C. Atlàntida 9	41 C. Sevilla 21	63 C. Mestrança 59
3 C. Grau i Torras 47-49	21 C. Marquès de la Quadra 7	42 C. Vila Joiosa 16	64 C. Pescadors 45
4 C. Sant Miquel 111	22 C. Atlàntida 64-66	43 C. Meer 45	67 C. Mar 83
5 C. Giné i Partagàs 46	23 C. Andrea Dòria 49	44 C. Almirall Churruca 9	70 C. Maquinista 25, bloc 5
6 Passatge Carbonell 6	24 C. Maquinista 25, bloc 1	45 C. Mestrança 49	72 C. Salamanca 33-35
7 C. Giné i Partagàs 59-61	25 C. Ginebra 29 bis	47 C. Atlàntida 67	74 C. Marquès de la Quadra 4
8 C. Pontevedra 45	26 C. Sant Carles 16	50 C. Pescadors 13	79 C. Mestrança 33
9 C. Comte de Santa Clara 39	27 C. Balboa 7	52 C. Giné i Partagàs 31	87 C. Mariners 2
10 C. Giné i Partagàs 49-51	29 C. Sal 2	55 C. Guitert 18	88 C. Mariners 18
11 C. Pontevedra 29	32 C. Marquès de la Quadra 2	56 C. Sal 5	92 C. Maquinista 25, bloc 4
13 C. Sant Miquel 66	33 C. Mar 8-1	57 C. Sal 15	96 C. Mediterrània 4
15 C. Andrea Dòria 53	36 C. Mestrança 36	58 C. Sevilla 36	
16 C. Pizarro 5	37 C. Sant Elm 93	60 C. Atlàntida 97-99	
17 C. Vinaròs 14	39 C. Marquès de la Mina 13-15	61 C. Almirall Churruca 4	

Crèdits

Edició
Foment de Ciutat, SA
 Carrer del Pintor Fortuny, 17-19
 Tel. 932 566 600
 08001 Barcelona
<https://www.ajuntament.barcelona.cat/fomentdecitutat/ca>

Equip de gestió
Enric Cremades, director de Projectes d'Intervenció als Barris
Ana Rodríguez i Ferran Pardo, Suport als Projectes d'Intervenció als Barris
Sergi Galván, Alba Fort i Irene Humet (MOMENTUM^{co}), suport a la gestió del Pla de barris
 Districte de Ciutat Vella

Fotografia
Ajuntament de Barcelona

Disseny gràfic i maquetació
Imagina Comunicació

Impressió
Ediciones Gráficas Rey

Correcció lingüística
Marc Alba

Dipòsit legal
B.20500-2020

